

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W JELENIEJ GÓRZE W ROKU 2011**

**WRAZ Z WYKAZEM POTRZEB
W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ
NA ROK 2012**

Jelenia Góra, marzec 2012

SPIS TREŚCI

strona

WSTĘP	3
I. Budżet	4
II. Zadania inwestycyjne, remonty.....	6
III. Realizacja zadań.....	7
1. Rodziny zastępcze.....	7
2. Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze.....	11
3. Domy Pomocy Społecznej.....	12
4. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.....	14
IV. Ośrodek Interwencji Kryzysowej.....	16
V. Projekt systemowy „Stawiam na aktywność”.....	17
VI. Informacja z realizacji w roku 2011 „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2009 – 2011”	19
VII. Informacja z realizacji w roku 2011 „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011 – 2014”	27
PODSUMOWANIE I WNIOSKI	31
POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2012	32

WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze jest samodzielną budżetową jednostką organizacyjną Powiatu Jeleniogórskiego, prowadzącą własną obsługę finansowo – księgową i kadrową oraz, z upoważnienia Starosty, sprawy kadrowe kierowników jednostek pomocy społecznej, a także pełną obsługę rachunku bankowego dla środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Obszarem działania jest Powiat Jeleniogórski. Centrum realizowało zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym: własne powiatu i zadania z zakresu administracji rządowej wymienione w ustawie o pomocy społecznej oraz inne zadania przewidziane w odrębnych ustawach. Wśród zadań realizowanych przez Centrum należy wymienić w szczególności:

- 1) koordynowanie realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- 2) prowadzenie spraw związanych z zapewnieniem opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz niedostosowanym społecznie poprzez rodzinną opiekę zastępczą oraz organizowanie innych form opieki nad dzieckiem,
- 3) prowadzenie spraw związanych z instytucjonalnymi formami pomocy społecznej,
- 4) prowadzenie spraw w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych,
- 5) podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, o charakterze pomocowo-interwencyjnym w stosunku do osób i grup tego wymagających, w tym określonych ustawą o pomocy społecznej, bądź innymi ustawami.

W swojej pracy Centrum realizowało zadania zawarte w *Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2011-2014* i *Powiatowym programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2009-2011*. Akty te są spójne ze *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Jeleniogórskiego*.

W trakcie realizacji zadań wydano 199 decyzji administracyjnych, przeprowadzono blisko 500 wywiadów środowiskowych, realizowano 54 porozumienia w sprawie zwrotu kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, przyznano i wypłacono 501 dofinansowań osobom niepełnosprawnym i 7 podmiotom prawnym, głównie organizacjom pozarządowym skupiającym osoby niepełnosprawne lub działającym na ich rzecz.

W roku 2011 mieszkańcy powiatu jeleniogórskiego nadal korzystali ze specjalistycznego wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej, dzięki Porozumieniu zawartemu z miastem Jelenia Góra w zakresie interwencji kryzysowej.

W związku ze skromną sytuacją finansową funkcjonujących w powiecie domów pomocy społecznej, Centrum wielokrotnie formułowało wnioski dotyczące pozyskania dodatkowych środków na finansowanie ich bieżącej działalności. Dzięki nim, z budżetu Wojewody udało się pozyskać środki w wysokości 931.500,00 zł.

Ostatni kwartał 2011 roku to okres, w którym Centrum intensywnie przygotowywało się do realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.). Zmiana prawodawstwa to nie tylko merytoryczna obsługa zadania zgodna z obowiązującymi od 01 stycznia 2012 roku przepisami, to także szereg działań wymuszających zmiany organizacyjne w Centrum oraz odpowiednia ich regulacja (statut, regulamin i schemat organizacyjny, zakresy czynności).

Centrum podejmowało działania w zakresie pozyskania funduszy unijnych na realizację projektów odpowiadających celom pomocy społecznej. W ramach tych działań, od roku 2010 Centrum realizuje projekt systemowy pn. „Stawiam na aktywność” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W roku 2011 do projektu przystąpiło 25 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu jeleniogórskiego. Udział w projekcie zakończyło 100% uczestników. Uczestnicy skorzystali ze wsparcia ujętego w projekcie w zadaniu: AKTYWNA INTEGRACJA. Realizowane wsparcie dotyczyło trzech instrumentów aktywnej integracji tj. aktywizacji społecznej, zdrowotnej i edukacyjnej.

Pracownicy Centrum uczestniczyli w szkoleniach w celu podniesienia kompetencji umożliwiających prawidłową realizację zadań merytorycznych oraz realizację projektów w zakresie pomocy społecznej w kolejnych latach.

W celu realizacji zadań Centrum współpracowało, na zasadzie partnerstwa, z organami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Dyrektor Centrum uczestniczył w spotkaniach z organizacjami pozarządowymi, a także posiedzeniach Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.

Centrum prowadzi stronę internetową pcpr.jgora.pl, na której umieszczane są aktualności i informacje dotyczące zadań realizowanych przez Centrum, informacje dotyczące domu dziecka i domów pomocy społecznej funkcjonujących w powiecie jeleniogórskim.

I.BUDŻET

Budżet działu 852 - pomoc społeczna oraz działu 853 - pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, w zakresie zadań realizowanych i nadzorowanych przez PCPR, na 2011 rok wynosił po zmianach 15.577.616 zł (14.697.516 zł/2010 r., 14.017.527 zł /2009 r.) z tego przeznaczono na:

• działalność domów pomocy społecznej	rozd. 85202	11.041.664 zł	
• świadczenia dla rodzin zastępczych	rozd. 85204	1.620.719 zł	
• placówki opiekuńczo- wychowawcze	rozd. 85201	1.966.628 zł	
(w tym utrzymanie Domu Dziecka, usamodzielnienia oraz kontynuacja nauki, koszty utrzymania dzieci przebywających w placówkach na terenie innych powiatów)			
• utrzymanie PCPR	rozd. 85218	626.936 zł	
• realizację projektu systemowego w ramach POKL, współfinansowanego ze środków EFS	rozd. 85218	235.224 zł	
• zakł. f. świad. socjal. nauczycieli emerytów	rozd. 85295	5.245 zł	
• współfinansowanie kosztów funkcjonowania Ośrodka Interwencji Kryzysowej	rozd. 85220	56.500 zł	
• dofinansowanie kosztów uczestnictwa niepełnosprawnych mieszkańców powiatu jeleniogórskiego w warsztatach terapii zajęciowej	rozd. 85311	24.700 zł	

Ponadto, dysponowano środkami z funduszy celowych, tj. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na łączną kwotę 288.484 zł (2010r. - 271.169 zł, w 2009 r. – 381.807 zł).

Plan i wykonanie środków budżetowych oraz wykorzystanie środków funduszu celowego przedstawiono w tabelach poniżej.

Najistotniejsze zmiany w budżecie działu 852 - pomoc społeczna w ciągu roku to:

1) zwiększenie środków z dotacji celowych na:

- dofinansowanie bieżącej działalności domów pomocy społecznej (środki z budżetu Wojewody)
931.500 zł

- wypłatę comiesięcznego dodatku do wynagrodzenia w wys. 250 zł dla pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w środowisku (środki z rezerwy celowej budżetu państwa na 2011 r. oraz z budżetu Wojewody)
9.600 zł

2) zmniejszenie dotacji celowej na prowadzenie domów pomocy społecznej, w związku z niepełnym wykorzystaniem miejsc, niższym niż dotacja z budżetu kosztem utrzymania mieszkańca, przyjęciem mieszkańca nie podlegającego dofinansowaniu z dotacji
216.371 zł

3) zwiększenie budżetów domów pomocy społecznej z tytułu uzyskania przez te jednostki ponadplanowych dochodów
252.262 zł

4) zwiększenie budżetu PCPR na realizację projektu systemowego „Stawiam na aktywność” realizowanego w ramach POKL, współfinansowanego ze środków EFS
232.653 zł

Na utrzymanie domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu wydatkowano łącznie kwotę 10.838.194 zł, z tego:

- na działalność powiatowych domów pomocy społecznej 9.602.068 zł
- dotacja dla DPS w Szklarskiej Porębie (prowadzonego przez Zgromadzenie Zakonne) 1.236.126 zł

Struktura wydatków w powiatowych domach pomocy społecznej przedstawia się następująco:

	Wydatki Ogółem	Wydatki Bieżące (bez inwestycyjnych i remontów)
wydatki płacowe oraz pochodne	61,8%	64,7%
pozostałe wydatki bieżące	35,0%	35,3%
wydatki inwestycyjne	3,2%	

W strukturze wydatków rzeczowych największy udział stanowiły:

• zakupy materiałów, wyposażenia, opału, paliwa, odzieży, obuwia, pościeli, art. gospod., śr. czystości, itp.	39,40%
• środki żywności	25,70%
• energia	17,80%
• usługi remontowe	4,30%
• usługi pozostałe	7,50%
• inne	5,30%

Przeciętny miesięczny koszt utrzymania mieszkańca (bez wydatków inwestycyjnych) wyniósł 2.488 zł. W poszczególnych domach koszt ten wynosił: DPS Janowice - 2.566 zł, DPS Miłków - 2.527 zł, DPS Kowary - 2.354 zł, DPS Sosnówka - 2.432 zł, DPS Szklarska Poręba - 2.690 zł.

W 2011 roku średnia miesięczna kwota dotacji wojewódzkiej na 1 mieszkańca wynosiła 1.802,52 zł, jednakże w ciągu roku otrzymano jednorazowe zwiększenia na dofinansowanie bieżącej działalności domów. Średnia miesięczna stawka żywieniowa na 1 dzień w poszczególnych domach wynosiła:

• DPS Janowice	7,31 zł	DPS Miłków	6,90 zł
• DPS Kowary	6,34 zł	DPS Sosnówka	7,50 zł
• DPS Szklarska Poręba	7,00 zł		

Na dzień 31.12.2011r. w domach było zatrudnionych 259 osób na 241,70 etatach, w tym: w domach powiatowych -202,70 etatów, w domu Zgromadzenia Zakonnego - 39,00 etatów.

Na terenie Powiatu Jeleniogórskiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza: Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie. Na działalność tej placówki wydatkowano kwotę 1.427.521 zł oraz na:

- usamodzielnienia i kontynuację nauki osób opuszczających placówki - 115.467 zł,
- koszty utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo- wychowawczych na terenie innych powiatów - 308.496 zł.

Struktura wydatków w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie przedstawia się następująco:

• wydatki placowe oraz pochodne	-	71,00%
• pozostałe wydatki bieżące	-	29,00%

W strukturze wydatków rzeczowych największy udział stanowiły: środki żywności (19,70%), energia (27,40%), zakupy materiałów, wyposażenia, opału, odzieży, obuwia, itp.(19,20%), usługi remontowe (8,10%), usługi pozostałe (15,40%), inne (10,20%).

Przeciętny miesięczny koszt utrzymania dziecka w Domu wyniósł 2.629 zł, a średnia miesięczna stawka żywieniowa na 1 dzień wynosiła 9,92 zł. Na 31.12.2011 r. zatrudnienie w Domu Dziecka wynosiło 25,625 etatów, w tym wynagradzani wg Karty Nauczyciela - 5,5 etatów.

Na prowadzenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze poniesiono wydatki w łącznej wysokości 844.745 zł, tj. 98,0% planu, z tego:

- na realizację projektu systemowego „Stawiam na aktywność”, realizowanego w ramach POKL współfinansowanego ze środków EFS - 235.001 zł, (w tym wkład własny ze środków powiatowych – 2.570 zł),
- na utrzymanie Centrum ze środków powiatowych - 609.744 zł.

Plan ustalony na początku roku zakładał wydatki w wysokości 580.970 zł. Ostatecznie, po zmianach, na koniec roku wynosił 862.160 zł, co związane było z otrzymaniem dotacji na realizację projektu systemowego „Stawiam na aktywność” (232.653 zł), na wypłatę dodatku do wynagrodzenia dla pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w środowisku (4.800 zł) oraz zwiększeniem budżetu Centrum o kwotę 43.737 zł na wypłatę odpraw dla 2 osób odchodzących na emeryturę.

Podobnie jak w roku poprzednim, część wydatków na utrzymanie PCPR, takich jak: opłaty pocztowe oraz zakupy materiałów biurowych i eksploatacyjnych została sfinansowana w ramach realizowanego projektu. Koszt opłat telefonicznych i odpis na zřss dla etatu konsultanta-doradcy d/s osób

niepełnosprawnych stanowiły wkład własny z budżetu na realizację projektu. Ponadto, ze środków projektowych doposażono Centrum w komputer przenośny (laptop) z oprogramowaniem oraz sfinansowano zatrudnienie konsultanta-doradcy d/s osób niepełnosprawnych.

Tabela. Plan i wykonanie środków budżetowych:

ŚRODKI BUDŻETOWE (w złotych)					
lp.	Rozdział	Plan wydatków wg układu wykonaw. budżet. na 2011 rok	Plan wydatków po zmianach na 2011 rok	Wykonanie za 2011 rok	% wykonania
1.	Rozdz. 85202 – Domy Pomocy Społecznej	10 056 583	11 041 664	10 838 194	98,16
2.	Rozdz. 85201 – Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze	2 123 599	1 966 628	1 851 484	94,15
3.	Rozdz. 85218 – Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	580 970	862 160	844 745	97,98
4.	Rozdz. 85204 – Rodziny Zastępcze	1 741 456	1 620 719	1 537 296	94,85
5.	Rozdz. 85295 – Pozostała działalność	5 175	5 245	5 245	100,00
6.	Rozdz. 85220 – Ośrodki Interwencji Kryzysowej	56 500	56 500	56 500	100,00
	OGÓŁEM DZIAŁ 852 – POMOC SPOŁECZNA	14 564 283	15 552 916	15 133 464	97,30
1.	Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Rozdział 85311 – Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	24 700	24 700	15 750	63,77
	OGÓŁEM DZIAŁY: 852 i 853	14 588 983	15 577 616	15 149 214	97,25

Tabela. Wykorzystanie środków funduszu celowego:

FUNDUSZE CELOWE (w złotych)				
lp.	Wyszczególnienie	Środki otrzymane w 2011 roku	Wykorzystanie za 2011 rok	% wykonania
1.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	288 484	288 484	100,0

II. ZADANIA INWESTYCYJNE, REMONTY

Przed kilku laty w dwóch domach pomocy społecznej rozpoczęto zadania inwestycyjne dotyczące:

1. rozbudowy i modernizacji DPS w Miłkowie – kontynuacja od 1989 roku,
2. modernizacji budynku nr 5 w ramach prowadzonej inwestycji od 1998 roku pod nazwą „Modernizacja Domu Pomocy Społecznej w Janowicach Wielkich”.

Ad.1- W 2005 r. zakończono modernizację pawilonu nr 1. Środki na to zadanie w wys. 1.528.000 zł pochodziły: Kontrakt Wojewódzki - 90.000 zł, środki PFRON - 657.000 zł i środki własne powiatu 781.000 zł. W następnych latach nie otrzymano żadnych środków, a do zakończenia inwestycji potrzeba 654.000 zł (na budowę garażu, ukształtowanie terenu, place, drogi, sieć kanalizacyjną, ogrodzenie).

Ad.2 - W 2006 r. wykonano I etap zadania współfinansowanego w 50% ze środków Kontraktu Wojewódzkiego. Koszt wykonanych prac (konstrukcja dachu, pokrycie, wymiana stropów nad parterem, wymiana klatki schodowej drewnianej na żelbetową) wyniósł 198.491 zł. W 2007 r. nie kontynuowano

inwestycji z powodu braku środków finansowych, a w roku 2008 we własnym zakresie, wykonał ścianę zamykającą otwór (od strony poddasza użytkowego) jako strych.

W roku 2010 - w ramach termomodernizacji - wymieniono stolarkę okienną; wartość zadania: 15.105,09 zł. W roku 2011 nie udało się pozyskać środków na kontynuację tego zadania, a na jego dokończenie potrzeba ok. 360.000 zł. Dokończenie inwestycji pozwoliłoby pozyskać dodatkowo 13 miejsc (w wyremontowanym budynku), co przełożyłoby się na zwiększenie środków finansowych w budżecie DPS o około 300.000 zł rocznie.

W 2011 roku w DPS w Janowicach Wielkich wykonano:

- remont i termomodernizację dachu obiektu zabytkowego na budynku nr 1 – wartość zrealizowanego zadania wyniosła 154.801,20 zł
- remont i termomodernizację dachu obiektu zabytkowego na budynku nr 11 – wartość zrealizowanego zadania wyniosła 93.329,17 zł
- remont i termomodernizację dachu budynku nr 16 – wartość zrealizowanego zadania wyniosła 54.919,81 zł.

Zadania sfinansowano z budżetu powiatu ze środków na ochronę środowiska i gospodarkę wodną.

W 2011 roku wykonano szereg prac remontowych awaryjnych i konserwacyjnych pozwalających utrzymać w odpowiednim stanie technicznym obiekty i urządzenia w Domach Pomocy Społecznej i Domu Dziecka. Wśród najistotniejszych działań należy wymienić:

DPS w Janowicach Wielkich - w X.2011 dokonano – sposobem gospodarczym - rozbiórki wiaty (zadaszenia dawnej ujeżdżalni). Prowadzono prace konserwacyjne: pralni, kotłowni olejowej, dźwigu osobowego, instalacji oddymowej oraz bieżące drobne prace remontowe.

DPS w Miłkowie – obok bieżących prac konserwacyjnych i naprawczych w 2011 roku przeprowadzono remont pokoi mieszkańców (malowanie, wymiana podłóg, naprawa ścian) oraz przebudowę - zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego. W części pomieszczeń wymieniono okna i parapety.

DPS w Kowarach wykonywał jedynie konserwacje i remonty bieżące urządzeń i sprzętu.

DPS w Sosnowcu w 2011 roku wykonał następujące prace:

- naprawa dachów i rynien (szkody po zimie),
- remont posadzki betonowej w pokoju mieszkalnym (przystosowanie dla osoby niepełnosprawnej poruszającej się na wózku inwalidzkim),
- przystosowanie kabiny WC do potrzeb osób poruszających się na wózkach inwalidzkich,
- naprawa nawierzchni tarasu z wykonaniem odpływu wody opadowej,
- naprawę ogrodzenia DPS i furtek wejściowych,
- bieżące usuwanie awarii (m. in. awaria instalacji elektrycznej oraz klimatyzacji, a także naprawa rur wodnych w kotłowni), konserwacja i dozór dźwigów i hydrantów.

Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie w ramach prac remontowych wykonał podłogę asfaltową wokół budynku placówki. Ponadto prowadzono bieżące naprawy urządzeń i sprzętu.

III. REALIZACJA ZADAŃ

1. RODZINY ZASTĘPCZE

Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci jest zadaniem własnym powiatu z zakresu pomocy społecznej. Zadanie to realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze, które swoim zasięgiem działania obejmuje: miasta - Karpacz, Kowary, Piechowice, Szklarską Porębę oraz gminy - Mysłakowice, Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Podgórzyn i Starą Kamienicę. Pomoc realizowana jest w związku z Postanowieniami wydawanymi przez Sądy Rejonowe.

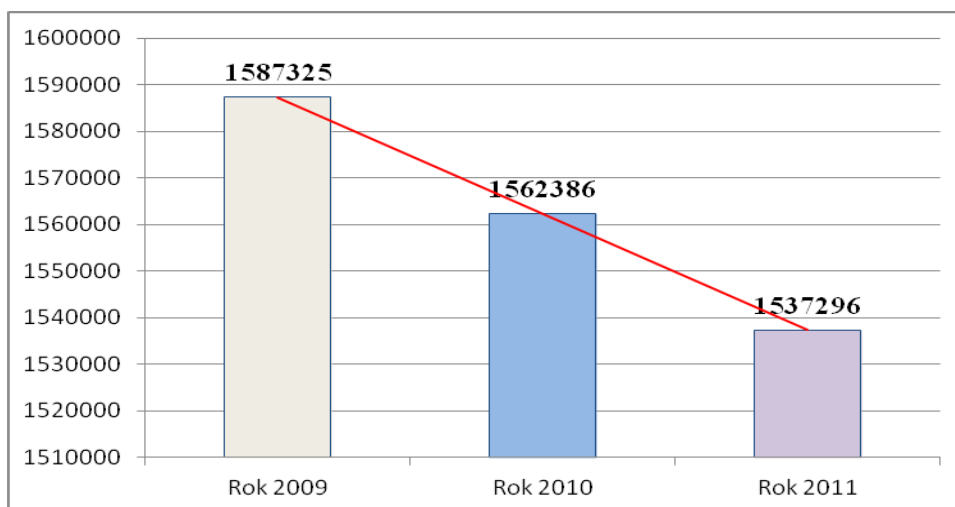
Centrum realizowało pomoc w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz.U. Nr 6, poz. 45 ze zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 lipca 2009 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. Nr 127, poz. 1055)

Z dniem 01 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.)

W roku 2011 na realizację zadania wydatkowano kwotę 1.537.296 zł (w roku 2009: 1.587.325 zł, w roku 2010: 1.562.386 zł).

Finansowanie zadania w latach 2009 – 2011 przedstawia się następująco:

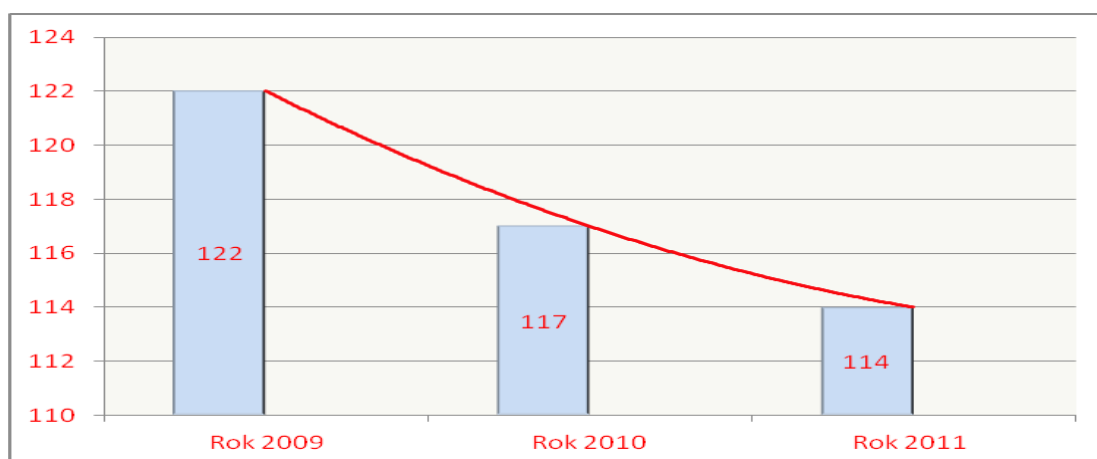
Wskazane środki przeznaczono na finansowanie niżej wymienionych form pomocy:

Formy pomocy	Budżet			Liczba rodzin			Liczba dzieci		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci	1.276.299 w tym 69.898*	1.266.184 w tym 81.013*	1.190.475 w tym 93.267*	129 w tym 7*	126 w tym 9*	126 w tym 12*	178 w tym 7*	176 w tym 9*	171 w tym 15*
jednorazowa pomoc na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny	7.000	9.471	3.000	4	4	1	4	6	2
pomoc pieniężna związana z usamodzielnieniem wychowanków rodzin zastępczych	27.999	21.411	51.880	-	-	11	6	4	11
pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	138.950	133.708	143.750	-	-	30	36	31	30
pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	3.053	0	0	-	-	-	1	-	-
wynagrodzenie osoby pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego	38.454	28.413	35.301	1	2	1	4	7	3
wynagrodzenie osób pełniących funkcję zawodowej niespokrewnionej z dziećmi wielodzietnej rodziny zastępczej	95.570	103.199	112.890	4	4	4	15	15	12

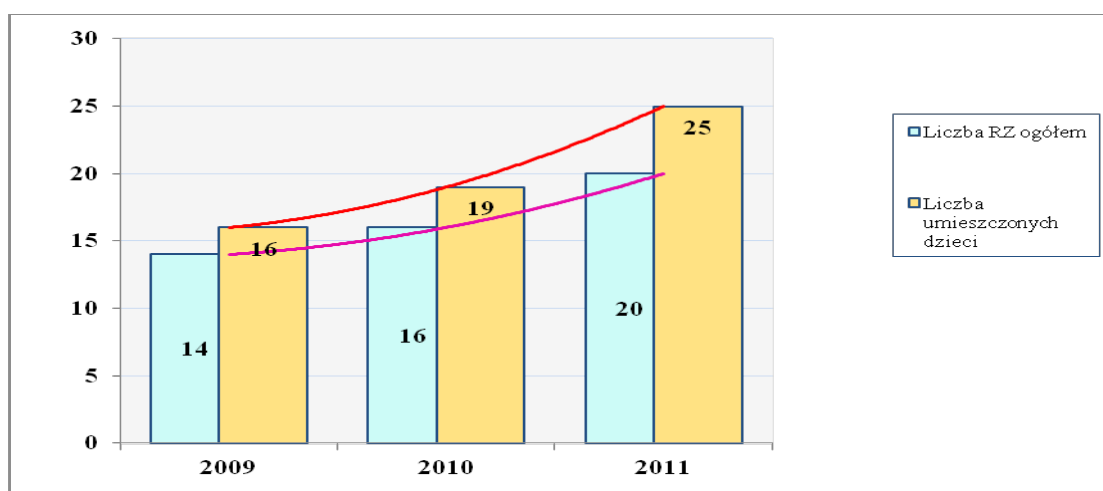
*dotyczy dzieci z powiatu jeleniogórskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

Budżet roku 2011 ukształtował się na poziomie niższym, niż w latach poprzednich, gdyż charakteryzował się mniejszą liczbą funkcjonujących rodzin zastępczych (114). Jednak w roku 2011 powstało najwięcej nowych rodzin zastępczych (20) i umieszczono w nich najwięcej dzieci (25). Niniejsze zilustrowano na wykresach poniżej. W pięciu przypadkach rozwiązano rodzinę zastępczą, z tego czworo dzieci powróciło do rodziców, czworo zostało umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie w latach: 2009-2011

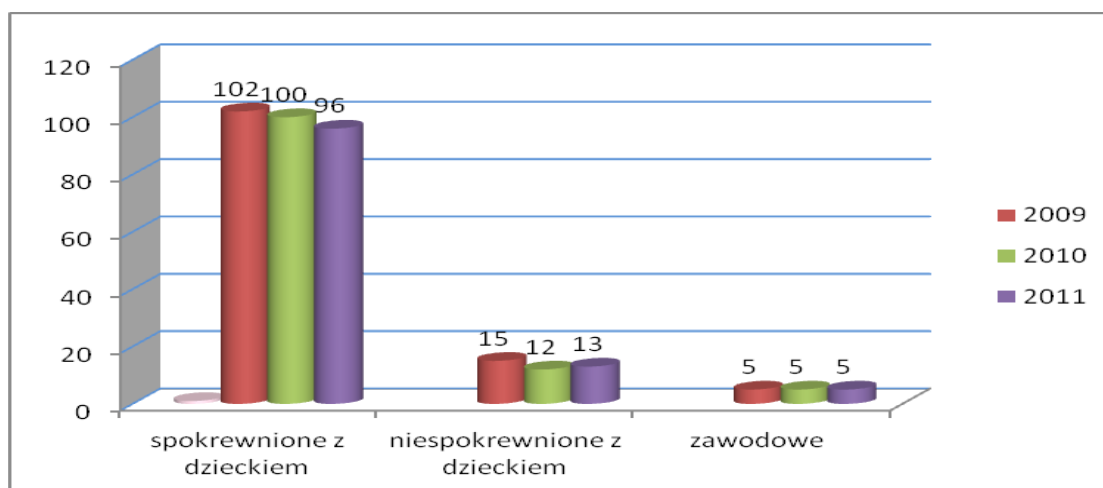

Liczba rodzin zastępczych (oraz dzieci) powstałych w powiecie w okresie: 01.01.2009 r. do 31.12.2011 r.

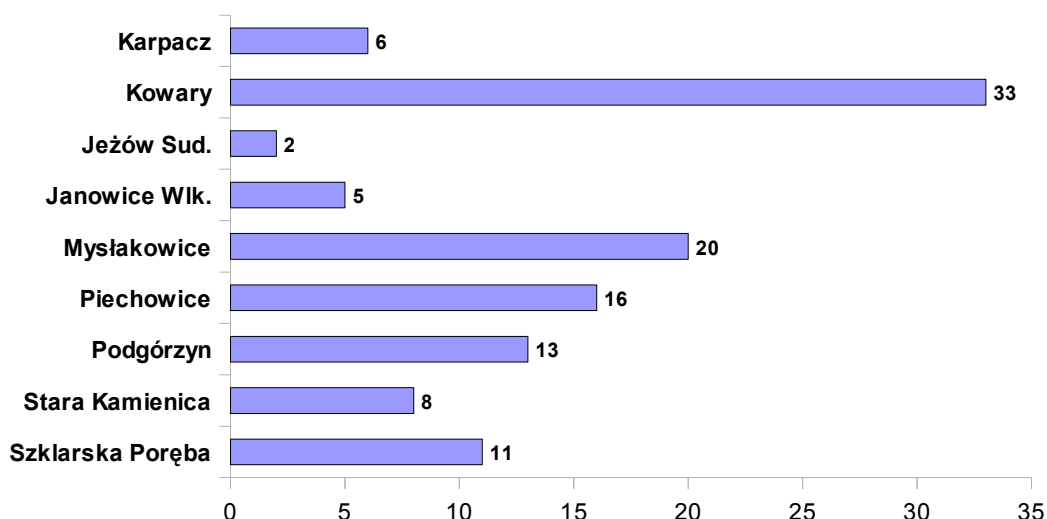

Wśród 114 rodzin zastępczych funkcjonujących w 2011 r. na terenie powiatu jeleniogórskiego, najliczniejszą grupę stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem (85%), następnie niespokrewnione (11%) oraz zawodowe niespokrewnione z dzieckiem (4%). W ostatniej grupie znajduje się pogotowie rodzinne.

Rodziny zastępcze z podziałem na poszczególne ich typy: lata 2009-2011

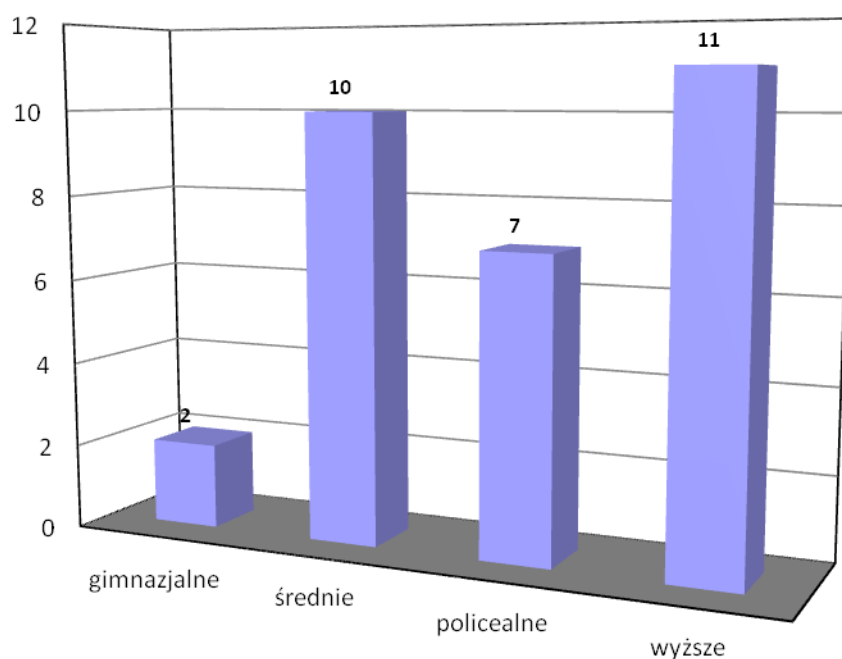
Liczba rodzin zastępczych w poszczególnych gminach powiatu – rok 2011:

W roku ubiegłym w powiecie funkcjonowało 17 rodzin zastępczych, w których przebywało 22 dzieci z innych powiatów. Zwrot wydatków na ich utrzymanie odbywał się na podstawie porozumień zawartych z właściwymi powiatami. W roku 2011 zawarto trzy porozumienia. Analogicznie, 15 dzieci z powiatu jeleniogórskiego przebywało w 12 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. W 2011 r. zawarto cztery porozumienia w tym zakresie.

Grupa pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych kontynuujących naukę liczyła 30 osób.

Liczba wychowanków z podziałem na poziomy kształcenia:

Budującym jest fakt, że najwięcej osób kształciło się na poziomie wyższym (11 osób).

Przyznanie pomocy pieniężnej bądź odmowa jej przyznania odbywa się w trybie decyzji administracyjnej. Decyzje w sprawie świadczeń pieniężnych wydawane są na podstawie wywiadów

środowiskowych (rodzinnych). W roku ubiegłym przeprowadzono blisko 500 wywiadów w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej, pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej kontynuujących naukę, a także u rodziców biologicznych zobowiązanych do ponoszenia odpłatności z tytułu przebywania dzieci w rodzinach zastępczych.

Centrum podejmowało działania zmierzające do ustalenia sytuacji życiowej rodziców dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Było to możliwe dzięki współpracy z ośrodkami pomocy społecznej oraz innymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie. Z dokonanych ustaleń wynikało, iż sytuacja życiowa zobowiązanych (w tym materialna) była na tyle trudna, że nie pozwoliła na obciążenie ich odpłatnością. Zwolnienia bądź odstąpienia od ustalenia odpłatności dokonywano w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz Uchwałę Rady Powiatu Jeleniogórskiego w sprawie zasad częściowego lub całkowitego zwalniania rodziców z opłat za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej.

W roku 2011 wydano 171 decyzji administracyjnych w sprawie: pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej (w tym decyzje zmieniające), pomocy losowej, jednorazowej na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny -92, utraty prawa do pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej -18, pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki -6, pomocy pieniężnej na usamodzielnienie pełnoletniego wychowanka RZ -11, utraty i zawieszenia prawa do pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki -7, zwolnienia bądź odstąpienia od ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej - 37.

Dzięki współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, szkołami i sądami możliwy był przepływ informacji dotyczących rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie. Działania te są elementem nadzoru nad prawidłowością funkcjonowania rodzin zastępczych i oceny, czy z powierzonej roli wywiązują się w sposób właściwy.

2. PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE

W Powiecie funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza – Dom Dziecka im. Marii Konopnickiej w Szklarskiej Porębie. Jest to placówka socjalizacyjna, która zapewnia 48 miejsc dla dzieci i młodzieży pozbawionych opieki rodziny. W roku 2011 w Domu Dziecka umieszczono siedmioro dzieci a z uwagi na większe zapotrzebowanie niż możliwości Domu, dzieci umieszczano w placówkach poza powiatem jeleniogórskim. Stąd 12 porozumień zawartych z innymi powiatami w sprawie odpłatności za pobyt dzieci z naszego powiatu w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na ich terenie. W ubiegłym roku do Domu Dziecka nie przyjęto dzieci spoza powiatu. Łącznie z opieki placówki skorzystało 49 dzieci.

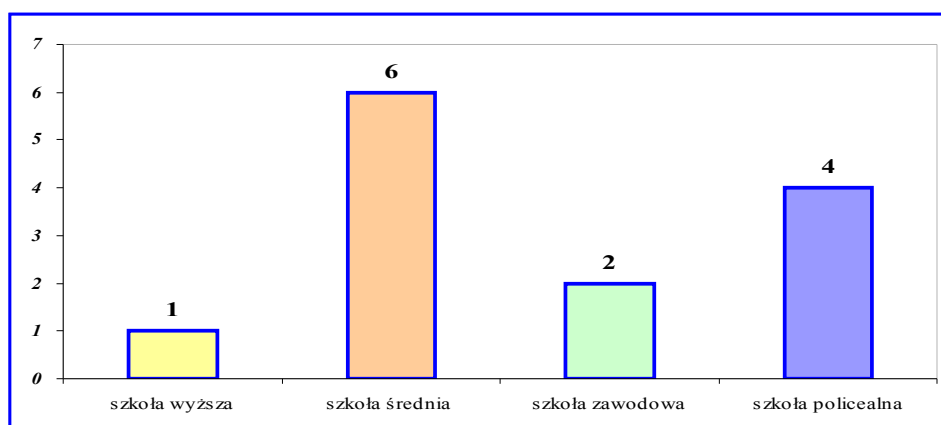
W roku 2011 obowiązywało 5 porozumień dot. odpłatności za pobyt w DD dzieci z innych powiatów oraz 21 porozumień dot. odpłatności za pobyt dzieci z powiatu jeleniogórskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem (w tym: 15 porozumień z miastem Jelenia Góra, 1 - z powiatem lubańskim i 1 – z powiatem wołowskim, 2 - z miastem Sosnowiec i 2 - z powiatem jaworskim). Przeciętnie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (okres 2009-2011) umieszczano 20 dzieci. Koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest wysoki. W 2011r. kształtował się na miesięcznym poziomie od 2 637,46 zł (DD w Kaczorowie) do 3 046,11 zł (DD „Dąbrówka” w Jeleniej Górze). Koszt utrzymania wychowanka DD w Szklarskiej Porębie to kwota 2 685,55 zł miesięcznie.

W ubiegłym roku 7 pełnoletnich wychowanków usamodzielniało się, a 13 kontynuowało naukę.

Pomoc udzielona pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze w latach 2009-2011

Formy pomocy	2009		2010		2011	
	Liczba osób	Kwota (zł)	Liczba osób	Kwota (zł)	Liczba osób	Kwota (zł)
Na kontynuowanie nauki	13	60.498,00	18	68.186,00	13	59.292,00
Jednorazowa na usamodzielnienie	3	10.588,00	6	39.528,00	7	41.340,00
Rzeczowa	3	8.100,00	1	2.980,00	1	2.994,00

Usamodzielniani wychowankowie placówek z podziałem na poziom kształcenia – rok 2011

Wśród poziomów kształcenia dominuje poziom średni i policealny.

3. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Na terenie Powiatu funkcjonuje pięć domów pomocy społecznej : cztery jednostki powiatowe i jedna prowadzona na zlecenie Powiatu Jeleniogórskiego przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMPNP (DPS w Szklarskiej Porębie):

		Typ domu	Liczba miejsc	Średni mies. koszt utrzymania mieszkańca w zł (publikowany) -2011r.
1	DPS Kowary	dla przewlekle somatycznie chorych kobiet	56	2337,77
2	DPS Sosnówka	dla osób w podeszłym wieku	60	2316,84
3	DPS Miłków	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (chłopcy) – 36 miejsc dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyźni) – 66 miejsc	102	2541,37
4	DPS Janowice Wielkie	dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie	91	2375,68
5	DPS Szklarska Poręba	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (dziewczęta)	60	2 698,00
			369	

W roku ubiegłym wydano 28 decyzji o umieszczeniu w domach pomocy społecznej. Tyle samo osób (28) oczekiwało na umieszczenie (stan na 31.12.2011r.).

Zasady odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej osób skierowanych po 1 stycznia 2004r. regulują art. 60 - 64 ustawy o pomocy społecznej. Pobyt jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu pobytu, ustalanego przez starostę (publikowanego w Dz.Urz. Województwa Dolnośląskiego). Na te osoby nie przysługuje dotacja wojewódzka. Do opłaty za pobyt w DPS zobowiązani są:

- mieszkaniowiec domu (w przypadku osoby małoletniej – jej przedstawiciel ustawowy), nie więcej niż 70% dochodu mieszkańca,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Natomiast, osoby przebywające w domach pomocy społecznej przed 2004r. objęte są nadal dotacją wojewódzką i ponoszą odpłatność na zasadach obowiązujących do końca 2003r. Miesięczną opłatę za pobyt w domu osoba pełnoletnia pokrywa ze swojego dochodu w wys. 200% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej dla osoby samotnie gospodarującej (954 zł, nie więcej jednak niż 70% dochodu. Za pobyt dziecka w domu pomocy społecznej opłatę ponoszą rodzice lub opiekunowie w wysokości 150% kryterium dochodowego dla osoby samotnej, (715,50 zł), nie więcej jednak niż 70% dochodu na osobę w rodzinie, wliczając dziecko przebywające w domu pomocy

społecznej. Jeżeli dochód nie przekracza kryterium dochodowego wskazanego wyżej, rodzina nie ponosi opłat. Gdy dochód rodziny jest wyższy niż kryterium dochodowe, ale występują uzasadnione okoliczności, np. długotrwała choroba, bezrobocie, niepełnosprawność - osoba zobowiązana do odpłatności może zostać - na swój wniosek - częściowo lub całkowicie z niej zwolniona. W 2011 r. wydano 11 decyzji dot. odpłatności, w tym 10-zwalniających z opłat częściowo lub całkowicie.

Domy dysponują łącznie 369 miejscami. Wg stanu na koniec roku w Domach przebywało 371 osób. W ciągu roku odeszło 39 osób, w tym: 33 osoby zmarły, 1 - powróciła do domu rodzinnego, 4 - przeszły do innej placówki, 1- zrezygnowała. W tym samym okresie przyjęto 28 osób.

W ogólnej liczbie mieszkańców, 251 osób skierowano do dps przed 01.01.2004r. (na tzw. starych zasadach), a koszty ich pobytu pokrywane są z dotacji wojewódzkiej (1802,52 zł mies./na mieszkańca) oraz z odpłatności wnoszonej przez mieszkańców. W przypadku 120 osób (przyjętych po 01.01.2004) odpłatność wnoszona jest w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. W Domach Pomocy Społecznej w Sosnowcu i w Kowarach większość mieszkańców przebywa na tzw. nowych zasadach odpłatności, natomiast w pozostałych dps przeważająca część mieszkańców skierowana została przed 2004 rokiem i koszty ich pobytu pokrywane są z dotacji wojewódzkiej oraz opłat wnoszonych przez mieszkańców, co nie pokrywa w pełni rzeczywistych kosztów utrzymania.

Mieszkańcy domów pomocy społecznej - stan na 31.12.2011 roku

	Liczba miejsc	Liczba skierowanych przed 01.01.2004	Liczba skierowanych po 01.01.2004
DPS Kowary	56	21	35
DPS Sosnowka	60	15	44
DPS Miłków	102	86	16
DPS Janowice Wielkie	91	77	14
DPS Szklarska Poręba	60	52	11
	369	251	120

Zgodnie z przedmiotem działalności statutowej domy pomocy społecznej zapewniają mieszkańcom całodobową opiekę, świadcząc usługi w zakresie potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, zdrowotnych i wspomagających. Domy pozbawione są barier architektonicznych, zainstalowane są dźwigi osobowe i schodolazy, dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych. Budynki wyposażone są w systemy alarmowo-przyzywowe i alarmowo-przeciwpożarowe. W zakresie warunków sanitarnych Domy spełniają wymogi standaryzacyjne, łazienki i toalety dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. W ramach usług opiekuńczych i wspomagających świadczona jest praca socjalna, organizuje się terapię zajęciową i rehabilitację. Mieszkańcom udzielana jest pomoc w podstawowych czynnościach życiowych oraz w pielęgnacji. Domy współpracują z lokalnymi placówkami służby zdrowia, które zapewniają mieszkańcom pomoc medyczną i pielęgnacyjną. Mieszkańcy, zgodnie z zainteresowaniami i potrzebami, mają możliwość uczestniczenia w terapii, turnusach rehabilitacyjnych, imprezach i spotkaniach integrujących, wyjazdach kulturalno – oświatowych. W ramach usług wspomagających Domy stymulują i nawiązują kontakty z rodzinami mieszkańców, ułatwiając spotkania z rodzinami, często również poprzez dowożenie mieszkańców do miejsca zamieszkania ich rodzin. Zapewnia się zaspokojenie potrzeb kulturalnych i religijnych organizując święta, uroczystości czy udział w nabożeństwach. Realizacja usług prowadzi do osobowego rozwoju mieszkańców i poszanowania ich godności.

Domy aktywnie włączały się w życie społeczności lokalnych. Mieszkańcy uczestniczyli w wielu wydarzeniach:

- kulturalnych: wyjazd do Opery Wrocławskiej, wycieczki krajoznawcze, spektakle teatralne, spotkania integracyjne (m.in. z mieszkańcami innych domów pomocy społecznej), festyny rodzinne, wystawy prac plastycznych, XIV Przegląd Teatrów Amatorskich w Kamiennej Górze, VIII Powiatowy Przegląd Piosenki Turystycznej i Skeczy w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Wojcieszowie,
- religijnych: XII Noworoczne Spotkanie Oplatkowe dla Osób Niepełnosprawnych w Mysłakowicach, uroczystość misyjna w Leśnicy, uroczyste obchodzenie świąt, pielgrzymki,
- sportowych: olimpiada dla osób niepełnosprawnych w Nielestnie, olimpiada sportowa w Głogowie, IX Rajd "Góry Niepełnosprawnym", V Dolnośląski Trzurniej Piłki Nożnej dla Osób z

Niepełnosprawnością Intelleksualną "TURGOL" we Wrocławiu, Dolnośląski Mityng Lekkoatletyczny, Dolnośląski Mityng w Narciarstwie Biegowym i Zjazdowym, Dolnośląski Mityng Pływacki, Dolnośląski Turniej Bocce Olimpiad Specjalnych we Wrocławiu, turnusy rehabilitacyjne.

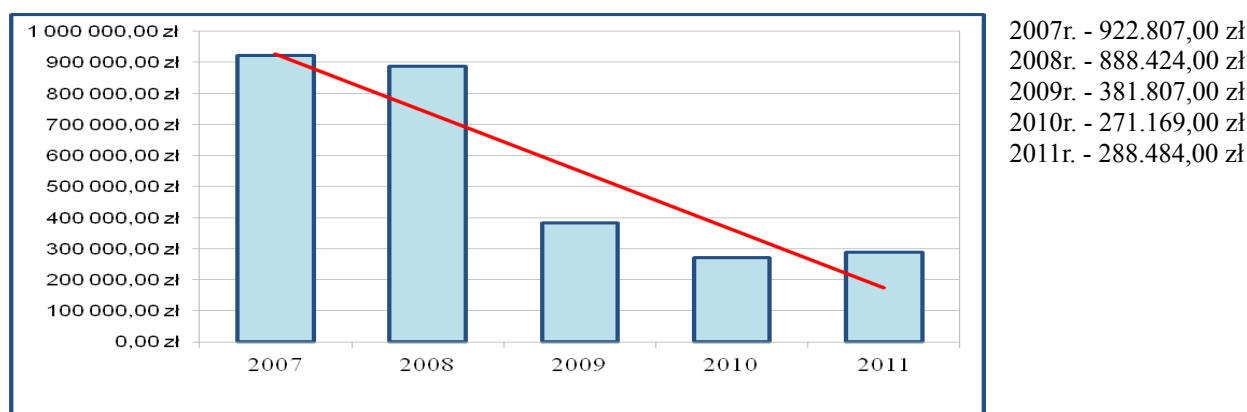
4. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Zadania rehabilitacji społecznej, realizowane przez PCPR w Jeleniej Górze, finansowane są ze środków PFRON, w oparciu o treść art. 35a ust. 1pkt 7 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r., Nr 127, poz. 721 z późn. zm.).

W roku 2011 na realizację zadań dysponowano kwotą 288.484,00 zł. Podziału środków, po uzgodnieniu z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, dokonano w trybie uchwały Rady Powiatu. Dofinansowaniem objęto następujące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych: uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.

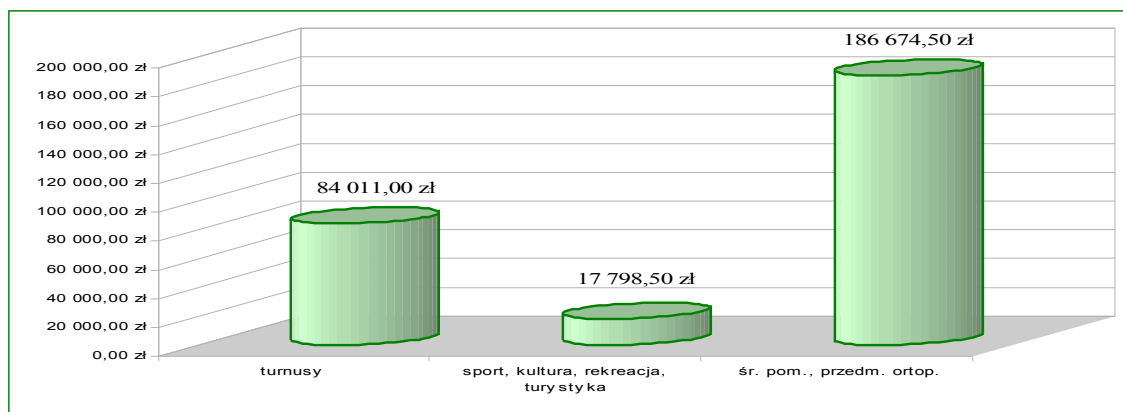
Od roku 2009 obserwuje się znaczący spadek środków PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej. Dla zilustrowania tej sytuacji posłużono się okresem 2007 – 2011.

Środki finansowe na rehabilitację społeczną (ogółem) w latach 2007 - 2011

W porównaniu do lat ubiegłych budżet roku 2011 kształtował się na poziomie: **31,3%** w stosunku do roku 2007, **32,5%** w stosunku do roku 2008, **75,6%** w stosunku do roku 2009, a w stosunku do roku 2010 był o ok. **6,3%** wyższy. Bardzo skromna sytuacja finansowa uniemożliwiła realizację wszystkich potrzeb wynikających ze złożonych wniosków.

Podział środków finansowych na zadania realizowane w roku 2011

Z uwagi na niedobór środków finansowych w roku 2011 nie realizowano dofinansowań do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

Uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Niewystarczające środki finansowe uniemożliwiły zaspokojenie wszystkich potrzeb związanych z turnusami rehabilitacyjnymi. Toteż dofinansowanie skierowano do dzieci i młodzieży do 25 r.ż. (uczącej się) oraz dorosłych w wieku od 76 roku życia (dofinansowaniem objęto 43 osoby oraz 31 opiekunów). Ponadto, dofinansowano udział w turnusach 25 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu, w wieku aktywności zawodowej (oraz 6 opiekunów) - uczestników projektu systemowego „Stawiam na aktywność” realizowanego przez Centrum ze środków EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Ogółem na dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych przeznaczono kwotę 84.011,00 zł. Z dofinansowania skorzystało łącznie 105 osób, przy czym przeciętne dofinansowanie w przeliczeniu na 1 osobę wyniosło 800,10 zł (w 2007r. - 577,00 zł, w 2008r. - 715,50 zł, w 2009r. - 690,28 zł, w 2010r. - 751,40 zł).

Realizacja turnusów w latach 2007-2011 (porównawczo)

Rok	Dofinansowanie PFRON (zł)	Liczba złożonych wniosków			Struktura uczestników turnusu			
		Ogółem	Rozstrzygnięte negatywnie	Rozstrzygnięte pozytywnie	Dorośli	Dzieci	Opiekunowie	Rezygnacje
2007	259.192,00	495	46	449	300	32	117	0
2008	289.049,00	578	174	404	262	30	112	0
2009	111.825,00	430	264	166	39	51	72	4
2010	78.898,00	465	356	109	40	30	35	4
2011	84.011,00	236	125	111	44	24	37	6

Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych

Wszystkie działania były realizowane przez organizacje i stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych z powiatu jeleniogórskiego. W 2011 roku, z uwagi na niski budżet, przyjęto zasadę dofinansowania jednej imprezy dla każdego podmiotu działającego na rzecz osób niepełnosprawnych, w wysokości 50% kosztów przedsięwzięcia. Z dofinansowania wyłączono wycieczki zagraniczne. Dofinansowanie otrzymało 7 podmiotów na realizację następujących imprez:

PODMIOT	NAZWA IMPREZY
Gminny Ośrodek Kultury w Mysłakowicach :	XII Spotkanie Oplatkowe Osób Niepełnosprawnych Powiatu Jeleniogórskiego 2011
Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem	„Karnawałowy Bal Pod Czarnym Kotem” z wyborem Niepełnosprawnego Sportowca Roku 2010
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów	Masowa impreza z okazji Światowego Dnia Inwalidy
Polski Związek Głuchych	Impreza Mikołajkowa
Stowarzyszenie Karkonoski Klub Amazonek	Dwa wviazdv weekendowe do Szklarskiej Porebv
Towarzystwo Chorych na Stwardnienie Rozsiane	Obchody 15-lecia istnienia Towarzystwa
Polski Związek Niewidomych	Spotkanie integracyjne z okazji Międzynarodowego Dnia Białej Laski

Realizacja zadania na przestrzeni 2007-2011

Rok	Liczba podmiotów ubiegających się o dofinansowanie	Liczba złożonych wniosków	Struktura wydatków			
			Dofinansowanie PFRON (zł)	Liczba podmiotów objętych dofinansowaniem	Liczba zrealizowanych zadań	Liczba uczestników
2007	9	25	72.166,00	9	19	7169
2008	8	20	66.595,00	8	16	715
2009	9	29	24.760,18	7	14	738
2010	9	23	19.700,02	8	8	671
2011	7	15	17.798,50	7	7	518

Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów

Realizacja tego zadania obejmuje: dofinansowanie do środków pomocniczych (tj. pieluchomajtki, cewniki, worki na mocz, aparaty słuchowe i in.), dofinansowanie do sprzętu ortopedycznego (tj. protezy kończyn dolnych, bioder, balkoniki, kule, wózki inwalidzkie, protezy piersi, protezy powietrzne), dofinansowanie do zakupu innego sprzętu wspomagającego rehabilitację fizyczną osób niepełnosprawnych (np. łóżko ortopedyczne).

Realizacja zadania w latach 2007 – 2011

Rok	Dofinansowanie PFRON (zł)	Struktura wydatków		
		Liczba złożonych wniosków	Kwota wg złożonych wniosków (zł)	Liczba osób objętych dofinansowaniem
2007	489.871,00	549	489.871,00	549
2008	441.851,00	615	441.851,00	615
2009	229.221,82	662	381.571,00	394
2010	172.570,98	490	309.963,00	280
2011	186.674,50	604	390.883,00	396

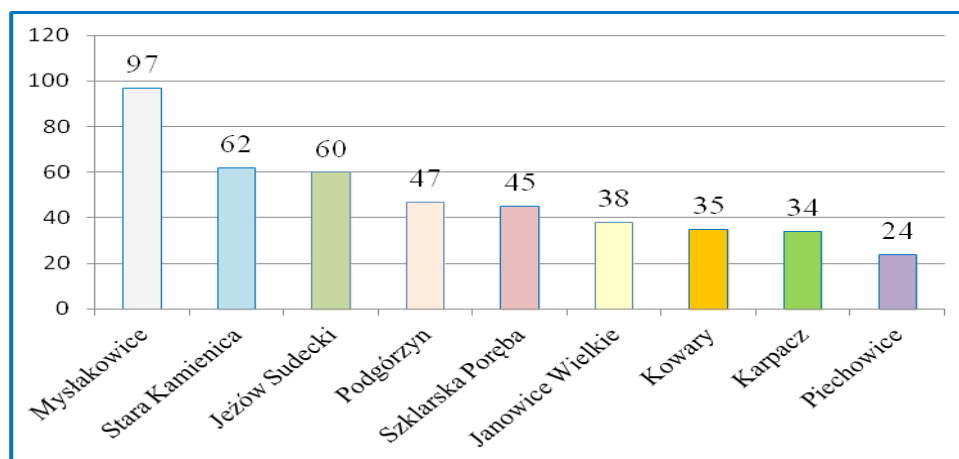
Z uwagi na brak środków finansowych w 2011r. pozytywnie rozpatrzono jedynie 65,6% spośród złożonych wniosków, przy czym nie przyznano żadnego dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. W przypadku zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wysokość dofinansowania wyniosła do 100% sumy udziału własnego i limitu ustalonego przez NFZ dla danego przedmiotu lub środka. W pierwszej kolejności zrealizowano wnioski złożone w roku 2010, które nie zostały rozpatrzone z powodu wyczerpania środków finansowych PFRON w 2010 r. Kolejno rozpatrzono wnioski dzieci i młodzieży do 25 r.ż. (uczącej się), ze szczególnym uwzględnieniem aparatów słuchowych i wkładek usznych, systemów wspomagających słyszenie FM, obuwia ortopedycznego, protez, fotelików do siedzenia dla dzieci, a następnie wnioski pozostałych dorosłych osób niepełnosprawnych. Ograniczone środki finansowe uniemożliwiły realizację dofinansowań do zakupu aparatów słuchowych dla dorosłych osób niepełnosprawnych. Dofinansowaniem objęto przede wszystkim zakup: pieluchomajtek, cewników, worków na mocz, szkieł okularowych, obuwia ortopedycznego, materacy przeciwoleżynowych, ortez, różnego rodzaju protez (powietrzna, piersi, ramienia), rurek tracheostomijnych, balkoników, pionizatorów, kul łokciowych, wózków inwalidzkich.

W roku 2011 do Centrum nie wpłynął żaden wniosek w sprawie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej. O dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, o ile wykażą związek pomiędzy rodzajem prowadzonej rehabilitacji a rodzajem wnioskowanego sprzętu, posiadają odpowiednie warunki lokalowe, kwalifikowaną kadrę oraz prowadziły działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku, mogły ubiegać się o dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. Maksymalne dofinansowanie ze środków PFRON wynosi 60% kosztu sprzętu, nie więcej jednak niż wysokość pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia. Wnioskodawca zobowiązany jest posiadać 40% środków na pokrycie udziału własnego.

IV. OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Ośrodek Interwencji Kryzysowej funkcjonuje na terenie Miasta Jelenia Góra. Od roku 2008, dzięki corocznie podpisywanym porozumieniom pomiędzy Miastem i Powiatem Jeleniogórskim, z pomocy Ośrodka mogą również korzystać mieszkańcy powiatu. W ramach Ośrodka świadczona jest krótkoterminowa pomoc ofiarom przemocy w rodzinie lub innej sytuacji kryzysowej, w formie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, poradnictwa prawnego lub socjalnego. Pomoc udzielana jest bezpłatnie. W 2011 roku z usług Ośrodka skorzystało 442 mieszkańców powiatu.

Rzeczywista liczba korzystających z pomocy OIK, z podziałem na gminy:

Źródło: dane OIK

Najwięcej osób korzystało z pomocy psychologiczno-terapeutycznej, pedagogicznej oraz prawnej. Główne problemy związane z udzielanym wsparciem:

I półrocze 2011r.		II półrocze 2011r.	
Problem	Liczba wizyt	Problem	Liczba wizyt
przemoc ze strony bliskich	118	alkoholizm	186
alkoholizm: własny, DDA, współuzależnienie	113	przemoc ze strony bliskich	178
konflikt rodzinny	86	konflikt rodzinny	173
konflikt małżeński, pary	78	konflikt małżeński, pary	135

Źródło: dane OIK

Klienci uczestniczyli głównie w terapiach indywidualnych w Ośrodku (377 osób), kilka osób skorzystało z pomocy lekarza psychiatry (5 osób), a 31 osób uzyskało poradę przez telefon.

Inną formą kontaktu z klientami były bezpośrednie wizyty (wywiady) w ich środowisku zamieszkania. Na zlecenie Policji, Sądu, kuratorów, pedagogów szkolnych, rodziny, sąsiadów - przeprowadzono 29 wywiadów interwencyjnych. Najczęstszym powodem interwencji w środowisku były problemy związane z przemocą w rodzinie, uzależnieniami od alkoholu, trudnościami wychowawczymi z dziećmi (ucieczki z domu). Ośrodek proponował pomoc w formie terapii krótkoterminowej w grupach wsparcia, m.in.: dla kobiet doświadczających przemocy oraz „PARTNER” dla sprawców przemocy w rodzinie. W pierwszej grupie wsparcia uczestniczyła 1 osoba, a w warsztatach programu „PARTNER” uczestniczyło 13 osób z powiatu jeleniogórskiego. Proponując mieszkańcom powiatu kompleksową i specjalistyczną ofertę pomocy, Ośrodek współpracował z licznymi instytucjami, w tym z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz ośrodkami pomocy społecznej w zakresie rozpoznawania źródła kryzysu obejmującego osobę lub rodzinę. W roku 2011 na realizację zadania przeznaczono kwotę 56.500,00 zł.

V. PROJEKT SYSTEMOWY „STAWIAM NA AKTYWNOŚĆ”

W roku 2011 Centrum kontynuowało realizację projektu systemowego pn. *Stawiam na aktywność*, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W projekcie uczestniczyło 25 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu jeleniogórskiego. Realizowane wsparcie dotyczyło trzech instrumentów aktywnej integracji:

- 1) Aktywizacji społecznej
- 2) Aktywizacji zdrowotnej
- 3) Aktywizacji edukacyjnej.

Instrument	Działania
Aktywizacja społeczna	• 25 uczestników projektu uczestniczyło w trzydniowych, wyjazdowych warsztatach obejmujących poradnictwo i wsparcie grupowe i indywidualne w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społecznych w celu inspirowania do inicjowania świadomego rozwoju, podniesienia samooceny, wiary we własne możliwości umożliwiających osobom niepełnosprawnym integrację oraz powrót do życia społecznego i zawodowego, • 8 uczestniczek projektu uczestniczyło w konsultacjach grupowych i indywidualnych dotyczących zapewniania równych szans. Usługi konsultacyjne obejmowały następujące zagadnienia: Moje mocne strony i atuty na rynku pracy, autoprezentacja, Wizerunek osoby aktywnej zawodowo: zasady dbałości o cerę, dłonie – wizytówka osoby aktywnej na rynku pracy, Wizerunek osoby aktywnej zawodowo : dobór fryzury, dobór kolorystyki, makijaż dzienny, manicure, konsultacje z psychologiem.
Aktywizacja zdrowotna	25 uczestników projektu oraz sześciu opiekunów uczestniczyło w turnusie rehabilitacyjnym. Odbiorcy tej formy wsparcia, w wybranym przez siebie terminie, u wybranego organizatora turnusu przebywali na turnusie rehabilitacyjnym w ośrodku dostosowanym do danej dysfunkcji, choroby czy też schorzenia. Uczestnicy korzystali z zaleconych zabiegów fizjoterapeutycznych, zajęć sportowych i ruchowych, imprez integracyjnych, muzykoterapii itp. Brali udział w zajęciach grupowych i indywidualnych. Wszyscy uczestnicy otrzymali zwrot kosztów dojazdu na turnus i powrót.
Aktywizacja edukacyjna	25 uczestników projektu wzięło udział w szkoleniach i kursach o charakterze zawodowym: florystyka/bukieciarstwo (9 osób), podstawy obsługi komputera i internetu (16 osób). Szkolenia miały charakter wyjazdowy, co zlikwidowało uciążliwości i bariery komunikacyjne dotyczące codziennych dojazdów na szkolenia i jednocześnie podniosło poziom integracji grupy. Mając na uwadze fakt, że w projekcie bierze udział grupa osób niepełnosprawnych, wyjazdowa forma szkoleń pozwoliła wzmocnić samodzielność oraz ograniczyć obciążenia zakłócające tok szkoleń (oderwanie się od codziennych obowiązków oraz problemów pozwoliło na efektywniejsze skupienie się na treściach szkoleniowych).

Udział w projekcie przyczynił się do zmniejszenia poczucia izolacji, wzrostu kompetencji i umiejętności życiowych, poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości. Wyposażył w wiedzę i umiejętności umożliwiające powrót do życia społecznego. Pozwolił na zdobycie nowych umiejętności i kompetencji o charakterze zawodowym. Udział w turnusie rehabilitacyjnym wpłynął nie tylko na poprawę sprawności fizycznej i kondycji psychicznej, ale również wzmocnił samodzielność i ograniczył poziom poczucia izolacji. Poprzez integrację z innymi uczestnikami i środowiskiem, wpłynął korzystnie na funkcjonowanie w życiu społecznym. Wszyscy uczestnicy otrzymali Certyfikat uczestnictwa w projekcie. Większość uznała, że udział w projekcie spełnił ich oczekiwania, a wiedza zdobyta w czasie kursów, warsztatów i szkoleń przyda się nie tylko w pracy zawodowej. Uznano, że realizacja projektów jest potrzebna. Na realizację projektu wydatkowano kwotę 235.001 zł, (w tym wkład własny ze środków powiatowych – 2.570 zł).

VI. INFORMACJA Z REALIZACJI W ROKU 2011 „POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2009-2011”

Uchwałą Nr XXX/188/09 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 30 kwietnia 2009r. przyjęto do realizacji „Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2009-2011”. Misją ww. programu było przeciwdziałanie marginalizacji osób niepełnosprawnych i wspieranie ich w drodze do samodzielności, niezależności i pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, poprzez realizację celów strategicznych. Program jest zgodny z „Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2014”, przyjętą Uchwałą Nr IV/22/11 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 31 stycznia 2011 r. oraz „Strategią Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Jeleniogórskiego na lata 2006-2014”, przyjętą Uchwałą Nr XXXIX/247/06 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 31 marca 2006 r.

Rok 2011 był ostatnim rokiem funkcjonowania przedmiotowego programu. Realizacja w 2011 roku założonych w programie celów obejmuje:

Cel strategiczny nr 1: Kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności.

Cele szczegółowe:

1.1. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat niepełnosprawności

Działająca przy Staroście Jeleniogórskim Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych zorganizowała i przeprowadziła w miesiącach: luty-kwiecień 2011r. akcję edukacyjną (w formie prelekcji) na temat niepełnosprawności dla uczniów szkół gimnazjalnych powiatu jeleniogórskiego. Prelekcje odbyły się w Gimnazjach w: Kowarach, Starej Kamienicy i Sosnowce. W bibliotekach powiatowych placówek oświatowych udostępniano magazyn „Integracja” dot. niepełnosprawności. Funkcjonujące w powiecie dwie publiczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne (w Kowarach i w Szklarskiej Porębie) udzielały pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzinom, w których występuje problem niepełnosprawności dzieci. Działający na terenie powiatu jeleniogórskiego Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych współpracował aktywnie z lokalnymi mediami, w celu przedstawienia pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych. W telewizji DAMI 15-krotnie zamieszczono informację na temat środowiska osób niepełnosprawnych, ich potrzeb oraz przysługujących uprawnień. Na stronie internetowej www.jelonka.pl oraz w Gazecie Wrocławskiej pojawiały się (ok. 50 razy) artykuły na temat aktualnych problemów osób niepełnosprawnych. Na antenie „Muzycznego radia” 6-krotnie nagłaśniano ww. temat.

1.2. Pogłębianie wiedzy o uprawnieniach przysługujących osobom niepełnosprawnym

Od roku 2010 w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie zatrudniony jest, w ramach projektu systemowego ze środków POKL, konsultant – doradca ds. osób niepełnosprawnych. Doradca, obok wykonywanego na bieżąco poradnictwa i doradztwa indywidualnego, w okresie maj-czerwiec 2011 zorganizował i przeprowadził spotkania informacyjne z przedstawicielami wszystkich (9) ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu. Spotkania odbyły się w siedzibach Ośrodków, a tematyka uwzględniała zagadnienia dotyczące w szczególności: zasad ubiegania się o dofinansowanie ze środków PFRON, zadań finansowanych w 2011 r. ze środków PFRON oraz szczegółowych zasad przyznawania dofinansowań, projektu systemowego „Stawiam na aktywność” skierowanego do niepełnosprawnych mieszkańców powiatu, realizowanego w ramach POKL przy współfinansowaniu ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (projekt ten za działania podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych nagrodzony został dyplomem przyznającym tytuł „Samorząd Równych Szans 2011”), realizowanych przez PFRON programów celowych, mających na celu poprawę poziomu życia osób niepełnosprawnych. Poinformowano o możliwości korzystania z czasopism: Biuletyn Informacyjny „Niepełnosprawni TU i TERAZ”, „Integracja” oraz „BIFRON” oraz informacji zamieszczanych na stronie internetowej Centrum www.pcpr.jgora.pl. Ponadto, w miesiącu maju 2011r. w siedzibie Centrum odbyło się spotkanie z przedstawicielami 7 organizacji pozarządowych, działających na rzecz osób niepełnosprawnych: Stowarzyszenia Karkonoski Klub Amazonek, Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze, Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Jeleniej Górze, Stowarzyszenia Osób Przewlekłe Chorych „Pomocna Dłoń”, Towarzystwa Chorych Na Stwardnienie Rozsiane, Polskiego Związku Niewidomych Okręg Dolnośląski Koło w Jeleniej Górze, Karkonoskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych. Podczas spotkania omówiono zasady podziału środków PFRON na poszczególne zadania w 2011r. oraz szczegółowe zasady przyznawania dofinansowań. Omówiono też ideę kampanii społecznej „NIE MA BARIER Dolny Śląsk”,

finansowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, której celem było łamanie stereotypowego myślenia o osobach niepełnosprawnych, pomoc w aktywizacji i samodzielności osób niepełnosprawnych, kształtowanie właściwych postaw wobec tych osób. W ramach kampanii, co dwa tygodnie (od maja do grudnia 2011), w środowym wydaniu Gazety Wrocławskiej przedstawiano artykuły o tematyce bliskiej osobom niepełnosprawnym. Gazety te udostępniano (do pobrania) w siedzibie Centrum.

1.3. Organizacja cyklicznych imprez integracyjnych

W roku 2011 odbyły się następujące cykliczne imprezy integracyjne dla osób niepełnosprawnych z terenu powiatu jeleniogórskiego:

- XII Spotkanie Opłatkowe Osób Niepełnosprawnych Powiatu Jeleniogórskiego 2011,
- „Karnawałowy Bal Pod Czarnym Kocie” z wyborem Niepełnosprawnego Sportowca Roku 2010,
- Spotkanie integracyjne z okazji Międzynarodowego Dnia Białej Laski.

Organizatorami imprez były: Gminny Ośrodek Kultury w Mysłakowicach, Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze, Polski Związek Niewidomych Okręg Dolnośląski Koło w Jeleniej Górze. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dofinansowało ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych 50% kosztów każdego przedsięwzięcia.

1.4. Organizacja okazjonalnych imprez kulturalnych, turystycznych i sportowych ze szczególnym uwzględnieniem imprez masowych

W roku 2011 siedem organizacji i stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych z powiatu jeleniogórskiego, złożyło do Centrum 15 wniosków w sprawie dofinansowania ze środków PFRON spotkań oraz imprez integracyjnych w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. Z uwagi na ograniczone środki finansowe PFRON przyjęto zasadę dofinansowania jednej imprezy dla każdego podmiotu w wysokości 50% kosztów przedsięwzięcia. Z dofinansowania wyłączone wycieczki zagraniczne. Dofinansowanie otrzymało łącznie 7 podmiotów na realizację 7 imprez. Oprócz trzech imprez wskazanych w pkt. 1.3, dofinansowaniem objęto:

PODMIOT PRAWNY	NAZWA IMPREZY
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów	Masowa impreza z okazji Światowego Dnia Inwalidy
Polski Związek Głuchych	Impreza Mikołajkowa
Stowarzyszenie Karkonoski Klub Amazonek	Dwa wyjazdy weekendowe do Szklarskiej Poręby
Towarzystwo Chorych na Stwardnienie Rozsiane	Obchody 15-lecia istnienia Towarzystwa

Łączna kwota dofinansowania do siedmiu imprez wyniosła 17.798,50 zł. W imprezach wzięło udział 518 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu.

Cel strategiczny nr 2: Poprawa dostępności środowiska dla osób niepełnosprawnych

Cele szczegółowe:

2.1. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do powiatowych obiektów użyteczności publicznej

Zadanie to obejmuje likwidację barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej, placówkach edukacyjnych, zakładach opieki zdrowotnej, placówkach opiekuńczych. Jak wynika z informacji, uzyskanych przez Centrum, w powiecie jeleniogórskim większość obiektów użyteczności publicznej nie jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dotyczy to także placówek oświatowych. Wyjątkiem jest Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Mysłakowicach. W Kowarach znajdują się obiekty dostępne dla osób niepełnosprawnych takie jak: Przychodnia NZOZ Cito-Med, Apteka, Ośrodek Pomocy Społecznej, poczta, niektóre sklepy. W roku 2011 rozpoczęto w Kowarach przebudowę jednego z budynków Urzędu Miasta, w którym mają funkcjonować Warsztaty Terapii Zajęciowej. Gmina Podgórzyn wykonała w roku 2011 podjazd dla wózków inwalidzkich do budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Miłkowie, a Gmina Mysłakowice wybudowała obiekt spełniający standardy dotyczące dostępności dla osób niepełnosprawnych, w którym znajduje się Przychodnia, Apteka oraz Ośrodek Pomocy Społecznej.

2.2. Znakowanie tras turystycznych dostępnych dla osób niepełnosprawnych

Zadanie nie było realizowane w 2011r., z uwagi na brak środków finansowych.

2.3. Uświadamianie konieczności wprowadzania rozwiązań komunikacyjnych przyjaznych osobom niepełnosprawnym

Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych w roku 2011 nagłaśniał w lokalnych środkach masowego przekazu potrzebę dostosowania tras i obiektów turystycznych, odpowiednie ich oznakowanie, opracowywanie przewodników i map uwzględniających udział osób niepełnosprawnych w turystyce.

2.4. Realizacja programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, mających na celu poprawę poziomu życia osób niepełnosprawnych

Powiat jeleniogórski uczestniczy w realizacji programów celowych PFRON. W sierpniu 2011 r. złożono wystąpienie o dofinansowanie projektu w ramach obszaru D programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami II”. Przedmiotowy projekt dotyczył zakupu przez Gminę Mysłakowice autobusu przystosowanego do przewozu niepełnosprawnych uczniów. Decyzją PFRON z dnia 24.10.2011r. na realizację ww. projektu przyznano dofinansowanie w wysokości 150.000,00 zł.

Cel strategiczny nr 3: Wzrost poziomu samodzielności i niezależności osób niepełnosprawnych

Cele szczegółowe:

3.1. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym sprawniejszego funkcjonowania w środowisku domowym i kontaktów zewnętrznych, poprzez dofinansowanie znoszenia barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się

W roku 2011 do Centrum wpłynęło 48 wniosków osób niepełnosprawnych o dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych na łączną kwotę 271.459,00 zł. Niski poziom środków finansowych PFRON na rehabilitację społeczną uniemożliwił realizację tego zadania.

3.2. Dofinansowanie osobom niepełnosprawnym zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny

W analizowanym okresie do Centrum wpłynęły 604 wnioski osób niepełnosprawnych o udzielenie przedmiotowego dofinansowania na łączną kwotę 390.883,00 zł. Z uwagi na niedobór środków finansowych PFRON pozytywnie rozpatrzono jedynie 65,6% (396) spośród złożonych wniosków, przy czym nie przyznano żadnego dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. W przypadku zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wysokość dofinansowania wyniosła do 100% sumy udziału własnego i limitu ustalonego przez NFZ dla danego przedmiotu lub środka. W pierwszej kolejności zrealizowano wnioski złożone w roku 2010, które nie zostały rozpatrzone z powodu wyczerpania środków finansowych PFRON w 2010 r. Kolejno rozpatrzono wnioski dzieci i młodzieży do 25 r.ż. (uczącej się), ze szczególnym uwzględnieniem aparatów słuchowych i wkładek usznych, systemów wspomagających słyszenie FM, obuwia ortopedycznego, protez, fotelików do siedzenia dla dzieci, a następnie wnioski pozostałych dorosłych osób niepełnosprawnych. Ograniczone środki finansowe uniemożliwiły realizację dofinansowań do zakupu aparatów słuchowych dla dorosłych osób niepełnosprawnych. Dofinansowaniem objęto przede wszystkim zakup pieluchomajtek, cewników, worków na mocz, szkieł okularowych, obuwia ortopedycznego, materacy przeciwoleżynowych, ortez, różnego rodzaju protez (powietrzna, piersi, ramienia), rurek tracheostomijnych, balkoników, pionizatorów, kul łokciowych, wózków inwalidzkich. Ogółem na przedmiotowe dofinansowanie wydatkowano kwotę 186.674,50 zł.

3.3. Wspomaganie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych, poprzez dofinansowanie udziału w turnusach rehabilitacyjnych

W roku 2011 o przyznanie dofinansowania ubiegało się 236 osób (167 osób niepełnosprawnych oraz 69 opiekunów). Niewystarczające środki finansowe uniemożliwiły zaspokojenie wszystkich potrzeb związanych z turnusami rehabilitacyjnymi. Toteż dofinansowanie skierowano do dzieci i młodzieży do 25 r.ż. (uczącej się) oraz dorosłych w wieku od 76 roku życia (dofinansowaniem objęto 43 osoby oraz 31 opiekunów). Ponadto, dofinansowano udział w turnusach 25 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu, w wieku aktywności zawodowej (oraz 6 opiekunów) - uczestników projektu systemowego „Stawiam na aktywność” realizowanego przez Centrum w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego ze środków EFS. Ogółem na dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych przeznaczono kwotę 84.011,00 zł. Z dofinansowania skorzystało łącznie 105 osób, przy czym przeciętne dofinansowanie w przeliczeniu na 1 osobę wyniosło 800,10 zł.

Cel strategiczny nr 4: Wzrost aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych

Cele szczegółowe:

4.1. Pośrednictwo pracy

W 2011 roku Urząd dysponował 23 ofertami pracy dla bezrobotnych niepełnosprawnych z powiatu jeleniogórskiego, z tego 7 dotyczyło miejsc subsydiowanych (w ramach tzw. prac interwencyjnych lub robót publicznych), 3 - sektora publicznego. Zorganizowano 6 giełd pracy, w których uczestniczyło 60 bezrobotnych niepełnosprawnych z powiatu. Pracodawcy poszukiwali pracowników do zatrudnienia na stanowiskach: sprzątaczką, pracownik ochrony, sprzedawca, pracownik gospodarczy, pracownik biurowy. Jedną giełdę, w której uczestniczyło 11 osób, przeprowadzono na potrzeby pracodawcy z powiatu (Market ABC w Szklarskiej Porębie - stanowisko kucharz). Odbyły się 3 spotkania informacyjne dla trzech firm zainteresowanych zatrudnieniem osób niepełnosprawnych - 2 firmy z Jeleniej Góry i firma z Dzierżoniowa. W spotkaniach wzięło udział 10 zarejestrowanych osób niepełnosprawnych z powiatu jeleniogórskiego. W trakcie roku z ewidencji Urzędu Pracy, wyłączono 134 bezrobotnych niepełnosprawnych z powodu podjęcia pracy – tabela poniżej.

Wyłączenia osób niepełnosprawnych z powodu podjęcia pracy

Rodzaj zatrudnienia	Liczba osób
Praca subsydiowana	24
Praca niesubsydiowana	110
Razem:	134

Zródło: dane PUP

Struktura zatrudnienia

Wyszczególnienie	Liczba osób
Ogółem - podjęcie pracy, w tym:	134
Prace interwencyjne	1
Roboty publiczne	7
Podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia (PFRON)	7
Rozpoczęcie działalności (środki EFS i PFRON)	4

Zródło: dane PUP

Pomimo niewielkiej liczby ofert pracy dla osób niepełnosprawnych z powiatu jeleniogórskiego, niepokojący jest wysoki wskaźnik odmów pracy - 7,2% ogółu wykreślonych z ewidencji (25 osób odmówiło przyjęcia oferty pracy).

4.2. Poradnictwo i informacja zawodowa oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy w Klubie Pracy

Celem poradnictwa zawodowego jest pomoc osobom znajdującym się poza strukturami zatrudnienia w planowaniu i organizowaniu życia zawodowego. W proces ten włączają się doradcy zawodowi, których rolą jest pomoc w przełamaniu barier utrudniających poszukiwanie pracy. Dlatego szczególnego znaczenia nabiera proces doradczy w odniesieniu do osób niepełnosprawnych. W 2011 roku niepełnosprawni bezrobotni korzystali z poradnictwa indywidualnego i grupowego. Prowadzono również spotkania informacyjne (indywidualne i grupowe). W sześciu spotkaniach informacyjnych dotyczących m.in. zasad rejestracji w Urzędzie Pracy, praw i obowiązków osoby zarejestrowanej, metod i sposobów poszukiwania pracy oraz zasad przygotowania dokumentów aplikacyjnych, brała udział młodzież z Zespołu Szkół i Placówek Specjalnych w Jeleniej Górze.

Udział bezrobotnych niepełnosprawnych i poszukujących pracy w różnych formach poradnictwa zawodowego- rok 2011

Formy poradnictwa	Liczba osób
Poradnictwo indywidualne – rozmowy wstępne	106
Poradnictwo grupowe	16
Indywidualna i grupowa informacja zawodowa	69

W roku 2011 w Klubie Pracy realizowano usługę „Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy”. Celem oferowanej pomocy było skuteczne poszukiwanie pracy, a w efekcie – powrót na rynek pracy. Podejmowano działania zmierzające do ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych. Na zajęciach rozwijano umiejętności interpersonalne, pobudzano zainteresowania, uczono sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi i kryzysowymi. Tematyka zajęć aktywizacyjnych była inspirowana programem Klubu Pracy pn. „Szukam pracy” oraz literaturą dotyczącą aktywizacji zawodowej, metod aktywnego poszukiwania pracy, samopoznania, autoprezentacji i przygotowania się do rozmowy z pracodawcą.

W ramach „Pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy” osoby niepełnosprawne uczestniczyły w następujących formach aktywizacyjnych:

- **Szkolenie „Umiejętności aktywnego poszukiwania pracy” (80 godzin)** – skierowane do osób, u których zauważono potrzebę modyfikacji postaw i zachowań związanych z poszukiwaniem pracy, brak elementarnej wiedzy nt. posiadanych kompetencji zawodowych, metod zdobywania ofert pracy, autoprezentacji w rozmowie z pracodawcą,
- **zajęcia aktywizacyjne** z elementami zagadnień psychologiczno-zawodowych, podnoszące poziom motywacji do zdobywania nowej wiedzy, umiejętności i kwalifikacji. Spotkania i zajęcia w Klubie Pracy umożliwiły osobom niepełnosprawnym odkrycie zainteresowań i predyspozycji do wykonywania określonej pracy, określenie indywidualnej ścieżki rozwoju zawodowego, zdobycie umiejętności w zakresie pisania dokumentów aplikacyjnych i prowadzenia rozmów z potencjalnymi pracodawcami, dokonanie wyboru kierunku szkoleń,
- **dostęp do informacji i elektronicznych baz danych** (baza o ofertach pracy, o jednostkach szkoleniowych, informacje nt. szkolnictwa ogólnozawodowego, druki i wnioski wydawane przez urząd pracy, przepisy prawa, internet i jego zasoby informacyjne).

Programy realizowane w Klubie Pracy

Formy działań	Liczba uczestników
Szkolenie „Umiejętności Aktywnego Poszukiwania Pracy”	9
Zajęcia aktywizacyjne	70
Dostęp do informacji i elektronicznych baz danych	62
Ogółem:	141

Źródło: dane PUP

4.3. Doskonalenie i przekwalifikowanie zawodowe

W 2011 roku, w związku z ograniczonymi środkami Funduszu Pracy, nie organizowano szkoleń grupowych. Organizowano szkolenia indywidualne pod potrzeby pracodawców oraz szkolenia dla bezrobotnych biorących udział w programie specjalnym - jedna osoba niepełnosprawna uczestniczyła w szkoleniu pn. „Recepcja z podstawami języka niemieckiego”.

4.4. Podejmowanie działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne

Działalność gospodarczą rozpoczęło pięciu niepełnosprawnych mieszkańców powiatu: 4 osoby bezrobotne niepełnosprawne otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej i 1 osoba niepełnosprawna poszukująca pracy - pomoc finansową na wyposażenie własnej firmy.

Wyszczególnienie/Finansowanie	Liczba osób
Podjęcie działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne – ogółem	5
Osoby bezrobotne niepełnosprawne – ogółem, w tym (finansowanie):	4
Środki PFRON dla powiatu jeleniogórskiego	3
EFS – Projekt „Kapitał ludzki – inwestycja w człowieka POKL”	1
Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy w tym (finansowanie):	1
Środki PFRON dla powiatu jeleniogórskiego	1

Źródło: dane PUP

Umowy na podjęcie działalności gospodarczej dotyczyły usług budowlanych (3), sprzedaży detalicznej artykułów tekstylnych (1), robót stolarskich (1).

4.5. Pomoc pracodawcom w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych

W roku 2011 PUP organizował spotkania z pracodawcami informujące o możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych, w tym osób niepełnosprawnych. Informowano urzędy miast i gmin, funkcjonujące w powiecie ośrodki pomocy społecznej o możliwości organizacji staży, w tym programu „JUNIOR”, zatrudnianiu osób w ramach prac społecznie użytecznych, robót publicznych oraz prac interwencyjnych. Od kilku lat obserwuje się niewielkie zainteresowanie firm funkcjonujących w powiecie zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. Niewystarczająca jest również liczba zakładów pracy chronionej. Decyzje podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania generują wysokie koszty związane z dojazdem. Mała liczba ofert pracy sprawia, że czas oczekiwania na pracę wydłuża się. Na koniec 2011 r. co druga osoba niepełnosprawna pozostawała w ewidencji Urzędu Pracy powyżej 12 miesięcy.

W związku z podejmowanymi przez PUP działaniami:

1) **na staż** skierowano 7 bezrobotnych niepełnosprawnych mieszkańców powiatu, w tym: 2 osoby w ramach programu „JUNIOR” (asystent księgowego, referent), 1 osoba realizowała staż na stanowisku pracownik gospodarczy w ramach projektu „Kapitał ludzki – inwestycja w człowieka” współfinansowanego ze środków EFS, 4 osoby realizowały staż w ramach Funduszu Pracy na stanowiskach administracyjno – biurowych,

2) **w pracach społecznie użytecznych** czasowe zatrudnienie w jednostkach pomocy społecznej i jednostkach edukacyjnych znalazło 7 bezrobotnych niepełnosprawnych (z Jeżowa Sudeckiego 2 osoby, z Mysłakowic – 1 i z Kowar – 4 osoby),

3) **zatrudnienie subsydiowane – roboty publiczne i prace interwencyjne** – do programu robót publicznych skierowano 7 bezrobotnych niepełnosprawnych, w tym: w ramach programu specjalnego „Praca to godne życie” – 3 osoby (praca przy oczyszczaniu poboczy dróg, odnowie szlaków turystycznych), 4 osoby zatrudniono przy realizacji robót publicznych w gminach (wykonywanie prac porządkowych), prace interwencyjne - zatrudniono 1 osobę na stanowisku robotnika gospodarczego,

4) **zwrot pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych** - z 3 pracodawcami z Jeleniej Góry podpisano umowy na zatrudnienie osób niepełnosprawnych zamieszkałych w powiecie jeleniogórskim (zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy). W ramach podpisanych umów utworzono 4 miejsca pracy: pracownik restauracji – 2 stanowiska, pracownik biurowy – 1 stanowisko, pomocnik elektromechanika – 1 stanowisko.

Ogółem, na zadania rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych z powiatu jeleniogórskiego w roku 2011 wydatkowano kwotę 287.920,00 zł ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Podział środków przedstawiono w tabeli poniżej:

Zadanie	Podstawa prawna */ wydatku	Kwota w zł limit	Wykonie zł
Udzielanie 4 osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	art. 12 a	143.960,00	143.960,00
Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowisk dla 4 osób niepełnosprawnych , poniesionych przez pracodawcę	art.26 e	143.960,00	143..960,00
razem:		287.920,00	287.920,00

Źródło: dane PUP

**Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r., Nr 127, poz. 721 z późn. zm.)*

4.6. Realizacja programów celowych PFRON mających na celu aktywizację osób niepełnosprawnych

Bezrobotni odbywający staże w ramach programu aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych „JUNIOR” otrzymywali w 2011r. stypendium ze środków Funduszu Pracy oraz

dodatkowo świadczenie z PFRON na rehabilitację zawodową w wysokości 40% najniższego wynagrodzenia. W ramach programu stażyści – 2 osoby - nabywali umiejętności na stanowiskach: asystent księgowego w Ośrodku Pomocy Społecznej oraz referent w Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego.

4.7. Współpraca w zakresie opracowania i realizacji programów skierowanych do osób niepełnosprawnych w tym w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Zadanie nie było realizowane w 2011r.

4.8. Współpraca z instytucjami i partnerami rynku pracy zajmującymi się problematyką osób niepełnosprawnych.

W roku 2011 Powiatowy Urząd Pracy w Jeleniej Górze współpracował z następującymi instytucjami i partnerami rynku pracy zajmującymi się problematyką osób niepełnosprawnych:

1. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie - współpraca w zakresie obsługi finansowej zadań realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy (podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej ze środków PFRON - podpisano 4 umowy i wypłacono środki na łączną kwotę 143.960,00 zł, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej ze środków PFRON - podpisano umowy z trzema pracodawcami na utworzenie 4 stanowisk pracy i wypłacono kwotę 143.960,00 zł).

2. Państwową Inspekcją Pracy – w roku ubiegłym PUP 4-krotnie występował z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej przystosowania stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej lub spełnienia warunków bezpieczeństwa i higieny pracy na tym stanowisku. Wszystkie opinie były pozytywne.

3. Jeleniogórskim Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych - pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy uczestniczyli w konferencji zorganizowanej w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych i Międzynarodowego Dnia Wolontariusza. Organizatorem konferencji było Jeleniogórskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych, Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Staroście Jeleniogórskim przy współudziale Miasta Jelenia Góra. Pracownicy PUP udzielali informacji i udostępniali materiały informacyjne (ulotki) dotyczące min. aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych oraz możliwości korzystania z różnych form wsparcia (np. podejmowanie działalności gospodarczej, pomoc pracodawcom w tworzeniu stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, organizacja staży itp.).

Cel strategiczny nr 5: Podniesienie poziomu usług w zakresie pomocy instytucjonalnej osobom niepełnosprawnym

Cele szczegółowe:

5.1. Kontynuacja działań w celu utrzymania standardu przez domy pomocy społecznej

W powiecie jeleniogórskim funkcjonuje pięć domów pomocy społecznej : cztery jednostki powiatowe i jedna prowadzona na zlecenie Powiatu Jeleniogórskiego przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMPNP (DPS w Szklarskiej Porębie):

		Typ domu	Liczba miejsc
1	DPS Kowary	dla przewlekłe somatycznie chorych kobiet	56
2	DPS Sosnówka	dla osób w podeszłym wieku	60
3	DPS Miłków	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (chłopcy) – 36 miejsc dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyźni) – 66 miejsc	102
4	DPS Janowice Wielkie	dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie	91
5	DPS Szklarska Poręba	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (dziewczeta)	60
			369

Wszystkie Domy pozbawione są barier architektonicznych, posiadają windy oraz schodolazy ułatwiające przemieszczanie się. Budynki wyposażone są w systemy alarmowo-przyzywowe i przeciwpożarowe. W zakresie warunków sanitarnych Domy spełniają wymogi standaryzacyjne - łazienki i toalety dostosowane

są do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2011 roku wykonano szereg prac remontowych pozwalających utrzymać w odpowiednim stanie technicznym obiekty i urządzenia, np. w DPS w Miłkowie w jednym z budynków wymieniono okna (9) i parapety, a w innym wymieniono podłogi, przebudowano i wyremontowano 6 pokoi mieszkańców, w DPS w Janowicach Wielkich w jednym budynku wymieniono pokrycie dachowe, a w kolejnych dwóch budynkach wykonano prace remontowe i termomodernizacyjne dachów.

Domy są systematycznie doposażane w niezbędny sprzęt rehabilitacyjny. DPS w Sosnowcu zakupił rowerki treningowe (3), cykloergometr typu „Wioślarz”, rozkładany stół do masażu, drabinki gimnastyczne (2 szt.) oraz materace gimnastyczne (4). DPS w Szklarskiej Porębie zakupił bieżnię Kettler, wannę do hydromasażu z podnośnikiem, fotel elektryczny do masażu, łóżka rehabilitacyjne (elektryczne z pilotem - 10 szt.), rotor do kończyn dolnych i górnych, wanny wirówki (do kończyn dolnych i górnych – 2 szt), rowerek treningowy i orbitrek. Wszystkie Domy spełniają standardy dotyczące wskaźników zatrudnienia pracowników socjalnych oraz pracowników zespołów terapeutyczno-opiekuńczych.

Wszystkie Domy posiadają standard niezbędny do uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności, dlatego są wpisane do rejestru Wojewody Dolnośląskiego. Standardy dotyczą zarówno infrastruktury i wyposażenia domów, jak i wskaźników zatrudnienia pracowników socjalnych oraz pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego.

5.2. Otwarcie domów pomocy społecznej na środowisko

Mieszkańcy Domów - oprócz bogatej oferty zajęć kulturalno-oświatowych - mają zapewniony dostęp do szeroko rozumianej rekreacji i rozrywki. W roku 2011 Domy aktywnie włączały się w życie społeczności lokalnych. Mieszkańcy uczestniczyli w wielu wydarzeniach, m.in.:

- kulturalnych: wyjazd do Opery Wrocławskiej, wycieczki krajoznawcze, spektakle teatralne, spotkania integracyjne (m.in. z mieszkańcami innych domów pomocy społecznej), festyny rodzinne, wystawy prac plastycznych, XIV Przegląd Teatrów Amatorskich w Kamiennej Górze, VIII Powiatowy Przegląd Piosenki Turystycznej i Skeczy w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Wojcieszowie,
- religijnych: XII Noworoczne Spotkanie Oplątkowe dla Osób Niepełnosprawnych w Mysłakowicach, uroczystość misyjna w Leśnicy, uroczyste obchodzenie świąt, pielgrzymki,
- sportowych: olimpiada dla osób niepełnosprawnych w Nielestnie, olimpiada sportowa w Głogowie, IX Rajd "Góry Niepełnosprawnym", V Dolnośląski Turniej Piłki Nożnej dla Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną "TURGOL" we Wrocławiu, Dolnośląski Mityng Lekkoatletyczny, Dolnośląski Mityng w Narciarstwie Biegowym i Zjazdowym, Dolnośląski Mityng Pływacki, Dolnośląski Turniej Bocce Olimpiad Specjalnych we Wrocławiu, turnusy rehabilitacyjne.

Domy nawiązały współpracę z podobnymi jednostkami funkcjonującymi w kraju i zagranicą, np. z DPS w Nielestnie i Szarocinie, czy DPS w Libercu. Współpracowano z Parafiami, placówkami oświatowymi i leczniczymi.

5.3. Podejmowanie działań zachęcających samorządy gminne do tworzenia środowiskowych domów samopomocy

W 2011r. nie podjęto działań zmierzających do utworzenia środowiskowych domów samopomocy. Wcześniejsze działania propagujące ideę środowiskowych domów samopomocy nie spotkały się z zainteresowaniem ze strony gmin.

5.4. Dofinansowanie uczestnictwa mieszkańców powiatu w warsztatach terapii zajęciowej na terenie Miasta Jelenia Góra

W roku 2011 r. Powiat dofinansował uczestnictwo 38 osób niepełnosprawnych w zajęciach dwóch warsztatów terapii zajęciowej. Na dofinansowanie zadania przeznaczono kwotę 15.750,00 zł.

VII. INFORMACJA Z REALIZACJI W ROKU 2011 „POWIATOWEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2011-2014”

Uchwałą Nr IV/22/11 z dnia 31 stycznia 2011 roku Rada Powiatu Jeleniogórskiego przyjęła Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2014”. Wyznaczono cztery cele strategiczne, których realizacja zakłada poprawę warunków i jakości życia następujących grup społecznych:

- 1) dzieci pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodziców,
 - 2) osoby niepełnosprawne,
 - 3) osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, wymagające wsparcia w formie powiatowej opieki instytucjonalnej,
 - 4) osoby znajdujące się w sytuacji kryzysowej, w tym również w związku z przemocą w rodzinie
- a także poprawę infrastruktury społecznej funkcjonującej na terenie Powiatu. Na każdy cel strategiczny składa się kilka celów operacyjnych, których część realizowana jest w określonych ramach czasowych, natomiast realizacja pozostałych ma charakter ciągły.

Cel strategiczny 1: Zapewnienie systemu opieki nad dziećmi pozbawionymi częściowo lub całkowicie opieki rodziców.

Cele operacyjne:

- o *organizowanie szkoleń PRIDE dla kandydatów na rodziców zastępczych*
- o *pozyskiwanie rodzin zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem*
- o *tworzenie rodzin zawodowych*
- o *organizacja szkoleń dla rodziców zastępczych w zakresie podniesienia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych*
- o *utrzymanie standardu Domu Dziecka*
- o *ponoszenie kosztów odpłatności za pobyt dzieci w placówkach poza Powiatem Jeleniogórskim*
- o *współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym*

W roku 2011 w powiecie funkcjonował system opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodziców. Zgodnie z wydanymi przez Sąd postanowieniami dzieci umieszczano w rodzinach zastępczych oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Wg danych na koniec roku 2011 w powiecie funkcjonowało 114 rodzin zastępczych. Znaczącą ich część stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem (96 rodzin). Mniejszością były rodziny niespokrewnione z dzieckiem (13 rodzin) oraz zawodowe niespokrewnione z dzieckiem (5 rodzin), w tym wielodzietne (4 rodziny) i o charakterze pogotowia rodzinnego (1 rodzina). Centrum prowadziło procedurę, której celem było pozyskanie kandydatów na rodziców zastępczych. Na początku roku 2011, zorganizowane przez Centrum szkolenie PRIDE (program szkoleniowy zatwierdzony przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej) ukończyły cztery rodziny (dwa małżeństwa i dwie samotne kobiety). Mimo nagłośnienia akcji związanej z poszukiwaniem kandydatów na rodziców zastępczych (plakaty we wszystkich gminach powiatu, tablica ogłoszeń w siedzibie Centrum, strona internetowa Centrum, Parafie, media: dyżur pracownika Centrum oraz publikacja komunikatu w tygodniku „Nowiny Jeleniogórskie, wywiad dla radia „Złote przeboje”) nie udało się pozyskać kandydatów na rodziców zastępczych. W roku 2011 nie utworzono nowych rodzin zawodowych. W roku 2011 Centrum odstąpiło od przeprowadzenia szkolenia dla rodziców zastępczych w zakresie podniesienia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, z uwagi na konieczność podjęcia działań wynikających z wchodzącej w życie z dniem 01.01.2012 r. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z przepisami ustawy, szkolenia winny odpowiadać indywidualnym potrzebom rodziny i dziecka. Z tych względów z dniem 01.12.2011 r. zatrudniono psychologa, który po dokonaniu diagnozy rodziny, opracuje plan szkolenia, stosownie do występujących potrzeb. Szkolenia, wg indywidualnych potrzeb rodziny, będą realizowane w roku 2012.

Drugim instrumentem zapewnienia opieki dla dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodziców jest organizacja instytucjonalnych form wsparcia. Na terenie Powiatu Jeleniogórskiego funkcjonuje Dom Dziecka im. Marii Konopnickiej w Szklarskiej Porębie. Placówka ta może zapewnić opiekę dla 48 dzieci. Dom Dziecka spełnia wszystkie standardy, jakie wymagane są od placówek opiekuńczo-wychowawczych przez przepisy ustawy o pomocy społecznej i w związku z tym posiada zezwolenie na prowadzenie działalności – stały wpis do rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych

prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego. W roku 2011 w Domu Dziecka umieszczono siedmioro dzieci a z uwagi na większe zapotrzebowanie niż możliwości Domu, dzieci umieszczano w placówkach poza powiatem jeleniogórskim. Stąd 12 porozumień zawartych z innymi powiatami w sprawie odpłatności za pobyt dzieci z naszego powiatu w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na ich terenie. W roku 2011 obowiązywało 5 porozumień dot. odpłatności za pobyt w DD dzieci z innych powiatów oraz 21 porozumień dot. odpłatności za pobyt dzieci z powiatu jeleniogórskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem (w tym: 15 porozumień z miastem Jelenia Góra, 1 - z powiatem lubańskim i 1 – z powiatem wołowskim, 2 - z miastem Sosnowiec i 2 - z powiatem jaworskim). Koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest wysoki. W 2011r. kształtował się na miesięcznym poziomie od 2 637,46 zł (DD w Kaczorowie) do 3 046,11 zł (DD „Dąbrówka” w Jeleniej Górze). Koszt utrzymania wychowanka DD w Szklarskiej Porębie to kwota 2 685,55 zł miesięcznie. Cztero dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych umieszczono w rodzinach adopcyjnych.

Cel strategiczny 2: Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych

Cele operacyjne:

- o *opracowanie i wdrożenie Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012 – 2014, ze szczególnym uwzględnieniem: udzielania dofinansowania ze środków PFRON osobom fizycznym, udzielania dofinansowania ze środków PFRON podmiotom prawnym na działania integracyjne*
- o *udzielanie wsparcia dot. doradztwa w zakresie rehabilitacji społecznej*
- o *realizacja projektów z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego*

Uchwałą Nr XVI/91/91/12 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 31 stycznia 2012 r. przyjęto do realizacji „Powiatowy Program Działania Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2012-2014”. Misją ww. programu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz wspieranie w drodze do samodzielności, niezależności i pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, poprzez realizację celów strategicznych i szczegółowych.

W roku 2011 udzielano dofinansowania ze środków PFRON osobom fizycznym oraz podmiotom prawnym na działania integracyjne. Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej dysponowano kwotą 288.484,00 zł. Dofinansowaniem objęto następujące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych: uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Na dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych przeznaczono kwotę 84.011,00 zł. Z dofinansowania skorzystało łącznie 105 osób (w tym 37 opiekunów), a przeciętne dofinansowanie w przeliczeniu na 1 osobę wyniosło 800,10 zł. Dofinansowaniem w zakresie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze objęto 396 osób na kwotę 186.674,50 zł. W działaniach integracyjnych wzięło udział 518 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu. Dofinansowanie otrzymało siedem podmiotów na łączną kwotę 17.798, 50 zł.

Od roku 2010 w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie utworzono stanowisko konsultanta – doradcy ds. osób niepełnosprawnych. W roku 2011 doradca, obok wykonywanego na bieżąco poradnictwa i doradztwa indywidualnego, prowadził szkolenia i spotkania informacyjno-doradcze z przedstawicielami wszystkich ośrodków pomocy społecznej (9 ośrodków) z terenu powiatu oraz funkcjonujących w powiecie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych (7 organizacji). Tematyka spotkań uwzględniała zagadnienia dotyczące m.in. zasad ubiegania się o dofinansowanie ze środków PFRON, zadań finansowanych w 2011 r. ze środków PFRON oraz szczegółowych zasad przyznawania dofinansowań, projektu systemowego „Stawiam na aktywność” skierowanego do niepełnosprawnych mieszkańców powiatu, realizowanych przez PFRON programów celowych, mających na celu poprawę poziomu życia osób niepełnosprawnych. Informowano o możliwości korzystania z czasopism: Biuletyn Informacyjny „Niepełnosprawni TU i TERAZ”, „Integracja” oraz „BIFRON” oraz informacji zamieszczanych na stronie internetowej Centrum www.pcpr.jgora.pl. Omówiono ideę kampanii społecznej „NIE MA BARIER Dolny Śląsk”, finansowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, której celem było łamanie stereotypowego myślenia o osobach niepełnosprawnych, pomoc w aktywizacji i samodzielności osób niepełnosprawnych, kształtowanie

właściwych postaw wobec tych osób. W ramach kampanii, co dwa tygodnie (od maja do grudnia 2011), w środowym wydaniu Gazety Wrocławskiej przedstawiano artykuły o tematyce bliskiej osobom niepełnosprawnym. Gazety te udostępniano (do pobrania) w siedzibie Centrum.

W roku 2011 Centrum kontynuowało realizację projektu systemowego pn. *Stawiam na aktywność*, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W projekcie uczestniczyło 25 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu jeleniogórskiego. Realizowane wsparcie dotyczyło trzech instrumentów aktywnej integracji: aktywizacji społecznej (warsztaty i konsultacje grupowe i indywidualne, aktywizacji zdrowotnej (turnusy rehabilitacyjne), aktywizacji edukacyjnej (kursy i szkolenia o charakterze zawodowym). Na realizację projektu wydatkowano kwotę 235.001 zł, (w tym wkład własny ze środków powiatowych – 2.570 zł).

Cel strategiczny 3: Zapewnienie wsparcia osobom wymagającym całodobowej opieki przez domy pomocy społecznej

Cele operacyjne:

- o *umieszczanie osób skierowanych przez gminy w domach pomocy społecznej*
- o *utrzymanie osiągniętego standardu bazy i infrastruktury domów pomocy społecznej*
- o *utrzymanie wskaźnika zatrudnienia zgodnego z wymaganym standardem*
- o *pozyskiwanie środków zewnętrznych*

W powiecie jeleniogórskim funkcjonuje pięć domów pomocy społecznej : cztery jednostki powiatowe i jedna prowadzona na zlecenie Powiatu Jeleniogórskiego przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMPNP (DPS w Szklarskiej Porębie).

		Typ domu	Liczba miejsc
1	DPS Kowary	dla przewlekłe somatycznie chorych kobiet	56
2	DPS Sosnówka	dla osób w podeszłym wieku	60
3	DPS Miłków	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (chłopcy) – 36 miejsc dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyźni) – 66 miejsc	102
4	DPS Janowice Wielkie	dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie	91
5	DPS Szklarska Poręba	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (dziewczęta)	60
			369

W roku 2011 w Domach umieszczono 28 osób. Ustawa o pomocy społecznej oraz przepisy wykonawcze do niej wyznaczyły standardy, których spełnienie wymagane jest do uzyskania przez domy pomocy społecznej zezwolenia na prowadzenie działalności – wpisu do rejestru domów pomocy społecznej prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego. Standardy dotyczą zarówno infrastruktury i wyposażenia domów, jak i wskaźników zatrudnienia pracowników socjalnych i pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego. Funkcjonujące w powiecie Domy posiadają wymagany standard i są wpisane do rejestru Wojewody Dolnośląskiego.

W związku z trudną sytuacją finansową Domów Centrum kilkakrotnie formułowało wystąpienia do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego – Wydziału Polityki Społecznej w sprawie dofinansowania bieżącej działalności Domów. Efektem tych działań było pozyskanie z budżetu Wojewody dodatkowych środków w wysokości 931.500 zł.

Cel strategiczny 4: Zapewnienie wsparcia osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym również w związku z przemocą w rodzinie

Cele operacyjne:

- *opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie*
- *utworzenie ośrodka wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie*
- *podpisanie porozumień z Miastem Jelenia Góra w sprawie finansowania interwencji kryzysowej na rzecz mieszkańców Powiatu Jeleniogórskiego*
- *współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, Sądem, Policją, OIK w zakresie interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie*

Pod koniec roku opracowano „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz Ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2012 – 2014”. Program został przyjęty Uchwałą Nr XVII/100/12 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 29 lutego 2012 roku. Jego realizacja rozpocznie się w roku 2012.

Strategia przewiduje uruchomienie ośrodka wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie do roku 2014. W roku 2011 Powiat Jeleniogórski zawarł porozumienie z Miastem Jelenia Góra, na mocy którego mieszkańcy powiatu - w sytuacji kryzysu - mogli bezpłatnie korzystać z pomocy specjalistów (m.in. psychoterapeuta, psycholog, terapeuta rodzinny, radca prawny, pracownik socjalny, lekarz psychiatra) zatrudnionych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Jeleniej Górze. W roku 2011 z pomocy Ośrodka skorzystało 442 mieszkańców powiatu.

Centrum w toku bieżącej działalności współpracuje z ośrodkami pomocy społecznej, Sądem, Policją, OIK w zakresie interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze w 2011 roku przebiegała prawidłowo i terminowo. Jednak znacznym utrudnieniem, kolejny rok z rzędu, był niedobór środków finansowych PFRON przekazanych dla powiatu jeleniogórskiego na realizację zadań dotyczących rehabilitacji społecznej, wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 z późn. zm.). W porównaniu do lat ubiegłych budżet roku 2011 (288 484,00 zł) kształtował się na poziomie: 31,3% w stosunku do roku 2007 (922.807,00 zł), 32,5% w stosunku do roku 2008 (888.424,00 zł), 75,6% w stosunku do roku 2009 (381.807,00 zł), a w stosunku do roku 2010 (271.169,00 zł) był o ok. 6,3% wyższy. Bardzo skromna sytuacja finansowa uniemożliwiła realizację wszystkich potrzeb wynikających ze złożonych wniosków.

Na koniec 2011 roku w domach pomocy społecznej funkcjonujących w naszym powiecie przebywało 371 osób, przy czym znacząca ich większość (251osób), na tzw. „starych zasadach”, tj. przyjętych do dps-ów przed 01.01.2004 r. Koszty ich pobytu pokrywane były z dotacji wojewódzkiej (1802,52 zł mies./osobę) oraz z odpłatności wnoszonej przez mieszkańców, co nie pokrywało w pełni rzeczywistych kosztów utrzymania (przeciętny miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wyniósł 2.488 zł). W najtrudniejszej sytuacji finansowej były te domy, w których przebywa największa liczba mieszkańców umieszczonych przed 01.01.2004 r. Należą do nich: DPS Miłków, DPS Janowice Wielkie i DPS Szklarska Poręba, w których przyjęty koszt utrzymania mieszkańca w 2011 kształtował się odpowiednio: 2541,37 zł, 2375,68 zł i 2 698,00 zł. Skromna sytuacja finansowa domów powodowała konieczność poszukiwania środków zewnętrznych na dofinansowanie ich bieżącej działalności. Dzięki działaniom Centrum, z budżetu Wojewody udało się pozyskać środki w wysokości 931.500 zł Pozwoliły one na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb związanych z bieżącą działalnością domów. Nie rozwiązano jednak wszystkich problemów, ponieważ domy pomocy społecznej oraz Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie stoją przed koniecznością wykonywania wielu kosztownych remontów i napraw, których wykonanie zależne jest od zabezpieczenia finansowego. Z braku środków finansowych nie są również realizowane rozpoczęte w latach ubiegłych inwestycje w DPS w Janowicach i DPS „Junior” w Miłkowie. Istnieje także obawa, co do utrzymania normatywnego wskaźnika zatrudnienia w zespołach terapeutyczno-opiekuńczych z uwagi na niski poziom płac w domach pomocy społecznej.

W zadaniu dotyczącym opieki nad dzieckiem i rodziną nastąpią zmiany wynikające z obowiązywania od stycznia 2012 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zmiany te dotyczą zarówno rodzinnych, jak i instytucjonalnych form opieki. Wprowadzone zmiany wiążą się nie tylko z większym, niż dotychczas, poziomem finansowania zadania. Wymuszają także działania reorganizacyjne w Centrum i Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie.

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2012

Podstawą przedstawienia wykazu potrzeb w zakresie pomocy społecznej wraz ze składanym sprawozdaniem jest art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej.

W obszarze działań związanych z opieką nad rodziną i dzieckiem istotnym jest propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskania kandydatów do pełnienia tej funkcji, jako alternatywy dla instytucjonalnych form opieki. Tworzenie „bazy” (pozyskiwanie kandydatów i ich szkolenie) rodziców zastępczych jest zadaniem priorytetowym, nie tylko z uwagi na aspekt jakościowy czy ekonomiczny w porównaniu z placówkową formą opieki. Potrzeba działania w tej sferze staje się działaniem koniecznym, gdyż obowiązująca od stycznia 2012 roku ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza nowe standardy dotyczące liczby dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – docelowo w domach dziecka będzie mogło przebywać do 14 wychowanków. Jednak w pierwszym etapie standaryzacji – w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do końca 2012 roku – w placówce opiekuńczo-wychowawczej może przebywać 30 dzieci. Dlatego, w funkcjonującym na terenie powiatu Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie niezbędne są działania reorganizacyjne w celu osiągnięcia standardu wytyczonego przepisami przejściowymi do ustawy.

Wymieniona wyżej ustawa wprowadza również szereg nowych świadczeń przysługujących rodzinom zastępczym oraz obowiązków dotyczących organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Niniejsze wiąże się nie tylko z potrzebą wyższego, niż dotychczas poziomu finansowania zadania. Obowiązek powołania w Centrum Zespołu ds. pieczy zastępczej oraz zatrudniania koordynatorów pieczy zastępczej wiąże się z potrzebą zwiększenia zatrudnienia. Obecne warunki lokalowe nie zabezpieczają potrzeb Centrum: brak odrębnego pokoju, w którym psycholog (zatrudniony na całym etacie w PCPR) może realizować indywidualne poradnictwo skierowane do rodzin zastępczych i dzieci, brak pomieszczeń dla koordynatorów. Zajmowane pomieszczenia są małe, ciasne i uniemożliwiają ulokowanie w nich dodatkowych osób.

Istotne potrzeby dotyczą również funkcjonowania jednostek pomocy społecznej. Z jednej strony wynikają z konieczności zapewnienia środków na bieżącą działalność i utrzymanie, w tym podniesienie poziomu płac, z drugiej – poprawę stanu technicznego obiektów. Druga sfera jest niezwykle istotna, ponieważ wpływa na bezpieczeństwo przebywających w tych obiektach osób. Realizacja kosztownych zaleceń sanepidu czy straży pożarnej, kontynuacja rozpoczętych inwestycji jest niemożliwa bez dodatkowego wsparcia finansowego. Istnieje także obawa, co do utrzymania normatywnego wskaźnika zatrudnienia w zespołach terapeutyczno-opiekuńczych z uwagi na niski poziom płac w domach pomocy społecznej, stąd potrzeba zapewnienia wyższego poziomu płac, gwarantującego stabilność kadr.